

قدم نهم - ده قدم اساسی به سوی رشد مسیحی

بررسی اجمالی عهد عتیق

کشف الگوی وعده‌ها و برکات الهی

انتشارات حیات جدید

فهرست

معرفی
پیش‌گفتار.....
آنچه این مجموعه دروس برای شما انجام خواهد داد.....
روش استفاده از این کتاب.....
کشف الگوی وعده‌های الهی

دروس

۱- آغاز داستان.....
۲- از آدم تا ابراهیم.....
۳- موسی، عید فصح و خروج
۴- شریعت و فیض.....
۵- رهایی و بخشش (آمرزش)
۶- ایلیا، قدرت مردی که به وسیله روح خدا هدایت می‌شد.....
۷- ارمیا، شاهی که به تنهایی ایستادگی نمود.....
۸- خیمه عبادت.....
۹- مرور.....

پیش گفتار

موضوعی که مرا در رابطه با عهد عتیق عمیقاً تحت تأثیر قرار می‌دهد این است که خدا به وضوح ذات یا طبیعت نسل بشر را مکشوف می‌سازد. زندگی‌نامه مردان بزرگ دوران کهن از جمله نوح، ابراهیم، یوسف، موسی، داود و سلیمان که شرح زندگی آنها در عهد عتیق آمده است، مملو از شکستها و نیز پیروزیهاست. خدا این قهرمانان ایمان را همچون افرادی کامل به تصویر نمی‌کشد، بلکه برعکس نشان می‌دهد که با وجود قصورهایی که داشتند ولی با اطاعت، عشق و محبت خود را به خدا ابراز می‌کردند. در نتیجه، شرح حال این قهرمانان ایمان، اهمیت فراوان ایمان و اطاعت را برای ما در صدد پیروی از خداوند هستیم نشان می‌دهد.

اجازه دهید که شما را به سفری پرماجرا به دوران صفحات عهد عتیق ببرم. آنجا که پایه و اساس مطمئن و ابدی مکاشفه پر جلال خدا و نیز محبت، اراده و هدف او را کشف خواهید نمود.

شاید از خود سوال می‌کنید که اکنون که ما عهد جدید را در اختیار داریم، دیگر چه لزومی دارد عهد عتیق را مطالعه کنیم؟

یکی از دوستان من <دکتر هنریتا میرز> (Dr. Henrietta Mears) بخوبی این سوال شما را چنین پاسخ می‌دهد: عهد عتیق پایه یا بنیان است در حالی که عهد جدید ساختمانی است که روی آن بنا شده و به اصطلاح روبنا یا روساخت است. پی ساختمان در صورتی که روی آن ساختمان ساخته نشود هیچ ارزشی ندارد. از سوی دیگر تا پی یا بنیان نباشد نمی‌شود ساختمانی بنا نهاد. در نتیجه عهد عتیق و جدید لازم و ملزوم همدیگرند... عهد عتیق و جدید یک کتابخانه الهی را تشکیل می‌دهند، کتابخانه‌ای که کتابهای آن با وحدتی اعجاب‌انگیز، ریشه یا منشأ وقایع و پیامدهای آینده را در گذشته نشان می‌دهند و روند پیوستن در ابدیت یعنی ازل و ابد را به هم تشریح می‌کنند."

عهد عتیق، شرح حال آفرینش انسان و سقوط او در اثر گناه و شرح حال تدارک الهی برای آماده ساختن دنیا جهت آمدن فرزند یگانه و کامل خدا یعنی عیسی مسیح برای نجات بشر از این وضعیت سقوط کرده می‌باشد.

این آماده سازی توسط قوم اسرائیل تحقق پذیرفت. ما در این کتاب، این وقایع حیرت‌انگیز را بررسی خواهیم کرد و به تجربیات مردانی که خدا از آنها برای بیان کلام خود و ثبت این وقایع استفاده نمود نگاهی خواهیم انداخت. در ضمن، حقایق گرانبهای موجود در عهد عتیق را مورد توجه قرار خواهیم داد.

در نظر داشته باشید که ما قصد داریم به وقایعی نگاه کنیم که در فاصله زمانی بیش از چهار هزار سال به وقوع پیوسته‌اند. مسلماً ما مجبور خواهیم بود که تنها برخی از این وقایع را انتخاب نموده و به آنها نظر بیفکنیم. اما در چند موردی که آنها را بررسی خواهیم کرد، متوجه می‌گردیم که خداوند جهت تدارک راه نجات دهنده و خداوند شگرف ما چه کارهایی را انجام داد.

ما مطالعه خود را با کتاب پیدایش که کتاب آغازها است شروع خواهیم کرد. ریشه یا منشأ همه مکاشفات، عمیقاً در این کتاب نهاده شده چرا که این کتاب آغاز آفرینش، نسل بشر، ازدواج و زندگی خانوادگی، قانون، دولت یا حکومت، ادبیات، هنرهای زیبا و علوم را ترسیم می‌کند. ما در ضمن رشد و بلوغ یک قوم یا ملت منحصر به فرد یعنی قوم اسرائیل را مورد بررسی قرار خواهیم داد. ما برکات اطاعت از خدا و نیز پیامدهای انتخاب راه خود را کشف خواهیم نمود.

در حالی که این کار را انجام می‌دهیم با برخی از پویاترین و فعالترین مردان تاریخ آشنا خواهیم شد. این قدم به شما کمک خواهد کرد تا تصویری گسترده و وسیع از محبت خدا و نقشه او برای بشر را که در عهد عتیق مکشوف شده است، در ذهن خود ترسیم نمایید. در حالی که با هم به کاوش عهد عتیق می‌پردازیم، شما نمونه وعده و برکات خدا را برای کسانی که به او توکل و تکیه کنند و از او اطاعت نمایند، کشف خواهید نمود. من شما را تشویق می‌کنم که با دعا و درس این قدم را مطالعه کنید و حقایق را که یاد می‌گیرید در زندگی روزمره خود به کار ببندید.

آنچه این مجموعه دروس برای شما انجام خواهد داد

انسان برای هدفی خاص آفریده شد. اما چگونه می‌بایست این هدف تحقق پذیرد؟ و این هدف او را به کدام سمت و سو هدایت می‌کرد؟

این کتاب به این منظور تهیه گشته تا دیدی وسیع از آفرینش انسان، سقوط او و طرح نقشه خدا جهت استقرار مجدد انسان در راستای هدفی که برای آن آفریده شده بود را در اختیار شما قرار دهد.

به شش طریق از این کتاب بهره خواهید برد:

اول، شما تصویری گسترده و وسیع کار خدا را در دروان عهد عتیق مشاهده خواهید نمود. دروس این کتاب شما را از میان ۳۹ کتاب عهد عتیق هدایت خواهد نمود و هماهنگی این کتابها را به شما نشان خواهد داد. این کتاب به شما نشان خواهد داد که چگونه خدا از همان ابتدای آفرینش، به طراحی نقشه نجات بشر پرداخته بود. شما وعده‌هایی را خدا داده است و این که چگونه آنها را به انجام رسانیده است، مشاهده خواهید نمود. در ضمن، شما هماهنگی عهد عتیق را با تصویر تاریخ در خواهید یافت.

دوم، شکل‌گیری قومی را که خدا از طریق آن خود را به جهان مکشوف ساخت، بررسی خواهید نمود. شما پی خواهید برد که خدا چگونه قوم یا ملتی منحصر به فرد یعنی قوم اسرائیل را شکل داد و آنها را رهبری نمود. شما خواهید دید که این قوم زمانی که از خدا اطاعت می‌کردند، موفقیت حاصل می‌کردند و نتایج ناطاعتی آنها را نیز مشاهده خواهید نمود. از همه جالب‌تر این که خواهید فهمید که چگونه خدا قومی را آماده ساخت و از میان آن فرزندی را به این دنیا آورد که می‌بایست نسل بشر را نجات دهد.

سوم، شما از طریق نمونه‌های کتاب مقدس، به اهمیت اطاعت در زندگی مسیحی پی خواهید برد. شما از طریق زندگی مردان و زنان مقدس عهد عتیق نتایج زندگی بر خلاف قوانین الهی و نیز شادی ناشی از تسلیم شدن کامل به خدا را خواهید فهمید.

چهارم، توسط نمونه‌های مردان بزرگ عهد عتیق، مفهوم سلوک در ایمان را درک خواهید نمود. هابیل، موسی، نوح، ابراهیم، یوشع، داود، الیشع و ارمیا، هر کدام ویژگی‌هایی داشتند که آنها را به مردان خدا تبدیل می‌کرد. البته آنها گاهی دچار قصور و شکست نیز می‌شدند. ببینید که زندگی آنها در روزگاری که به سر می‌بردند چه ارزشی برای خدا داشت و نمونه زندگی آنها چگونه می‌تواند به ما در عصر حاضر کمک نماید.

پنجم، شما مقصود واقعی اعطای شریعت و نیز مفهوم واقعی فیض و بخشش خدا را کشف خواهید نمود. بسیاری از مسیحیان می‌خواهند بدانند که آیا هنوز ما باید از قوانین عهد عتیق پیروی کنیم یا خیر. چرا خدا شریعت را داد؟ اگر ما گناه کنیم چه خواهد شد؟ جواب هر یک از این سوالات، تصویری حیرت‌انگیز از کاری را که خدا از طریق عیسی مسیح برای ما انجام داده است به شما نشان خواهد داد.

ششم، شما خواهید دید که چگونه انبیا با قدرت و جرأت خدا را خدمت می‌کردند. این مردان خدا زندگی نمونه ای داشتند. آنها بر خلاف فرهنگ زمان خودگام برمی‌داشتند و زندگی مقدس و وقف شده‌ای داشتند. آنها در مورد وقایعی که می‌بایست صدها سال بعد به وقوع بپیوندد پیشگویی می‌کردند. شما پی خواهید برد که چگونه کلمات الهامی آنها تحقق پذیرفت.

زیربنایی برای ایمان

قدم نهم: بررسی اجمالی عهد عتیق بخشی از < ده قدم اساسی به سوی رشد مسیحی >، یعنی مجموعه دروسی می‌باشد که در طی زمان امتحان خود را پس داده و به منظور پایه‌ریزی اساسی محکم و مطمئن برای ایمان شما طراحی شده‌اند. در طی تقریباً چهل سال یعنی از زمان چاپ اولین نمونه این دوره درسی تاکنون میلیون‌ها نفر از مطالب آن بهره برده‌اند.

من شما را تشویق می‌نمایم پس از خاتمه قدم نهم به مطالعه آخرین قدم (قدم دهم) نیز ادامه دهید.

اگر نوایمان هستید، دوره < ده قدم اساسی > شما را با آموزه‌های اصلی ایمان مسیحی آشنا ساخته و با به کارگیری اصولی که فرا خواهید گرفت از نظر روحانی رشد نموده و موفق به یافتن راه حل مشکلاتی که شما به عنوان نوایمان احتمالاً با آنها مواجه می‌گردید، خواهید شد.

اگر ایماندار بالغی هستید، از طریق این دوره درسی، ابزاری را که برای کمک به دیگران نیاز دارید تا آنها مسیح را بپذیرند و رد ایمانشان رشد کنند، کشف خواهید نمود.

دوره < ده قدم اساسی > به یازده قسمت تقسیم شده است. هر قسمت دارای یک کتابچه مجزا برای مطالعه مقدماتی می‌باشد. این کتب راهنمای با مطالب بسط یافته و امروزی شده < کتابی برای رشد مسیحی > و < کتب راهنمای معلمان ده قدم اساسی > در ارتباط می‌باشند.

هر کدام از این ده قدم، جنبه‌ای از حقیقت و زندگی مسیحی را آشکار می‌سازند، و شامل دروسی هستند که می‌توانید آنها را بطور انفرادی یا گروهی مطالعه نمایید.

من شما را تشویق می‌کنم تا مطالب قدم نهم را با ذهنی مشتاق و باز دنبال کنید. در حالی که دروس را مطالعه می‌کنید دایماً در دعا از خدا بطلبید شما را یاری نماید تا اصول آموخته شده را با وضعیت شخصی خود مربوط و منطبق سازید. هر روزه اصول این کتاب را به کارگیرید و در نتیجه، الگوی الهی وعده‌ها و برکات واقعی را برای زندگی خود کشف خواهید نمود.

روش استفاده از این کتاب

در صفحه ۱۳ این کتاب با مقاله مقدماتی تحت عنوان < نمونه طرح و وعده خدا > مواجه می‌شوید. این مقاله درونمای واضحی از نقشه حیرت‌انگیز خدا برای برقرار ساختن مجدد انسان سقوط کرده در رابطه و مشارکتی درست با خود و برگرداندن او به سوی هدف اولیه‌ای که برای آن آفریده شده بود را در اختیار شما قرار خواهد داد. به منظور کمک به مطالعه شما یک شرح تاریخی مختصر و خلاصه‌ای از کتابهای عهد عتیق تهیه شده است. قبل از شروع درس اول این مقاله را بدقت بخوانید و در طی مطالعه دروس، مطالب این مقاله را با دعا مرور نمایید.

قدم نهم شامل هشت درس و یک جمع بندی یا مرور مطالب دروس قبلی می باشد. هر درس به دو قسمت تقسیم گشته است: بخش اول، مطالعه کتاب مقدس و بخش دوم، کاربرد عملی در زندگی. مطالعه خود را با ملاحظه "هدف درس" که هدف اصلی مطالعه شما را بیان می کند، آغاز کنید. در حالی که دروس را دنبال می کنید هدف درس را مد نظر داشته باشید.

برای حفظ نمودن آیات حفظی وقت صرف کنید. هر آیه را روی کارت بنویسید تا بتوانید با خود حمل نمایید و آنها را یاد بگیرید. کارتها را می توانید از مغازه های لوازم تحریر فروشی بخرید یا با استفاده از کارتهای بایگانی، شخصا برای خود کارت تهیه نمایید. هر روزه آیاتی را که حفظ کرده اید مرور نمایید. خداوند ما به ما حکم کرده است تا کلام او را یاد بگیریم و آنها را در دل خود ذخیره نماییم. در امثال ۷: ۱-۳ خاطر نشان می سازد که:

> ای پسر من سخنان مرا نگاه دار، و اوامر مرا نزد خود ذخیره نما. اوامر مرا نگاه دار تا زنده بمانی و تعلیم مرا مثل مردمک چشم خویش. آنها را بر انگشتهای خود ببند و آنها را بر لوح قلب خود مرقوم دار. <
با تفکر و تعمق درباره آیاتی که حفظ کرده اید و با مطالعه وعده های خدا، شما شادی، پیروزی و قدرتی را که کلام خدا به شما می دهد تجربه خواهید کرد تا بتوانید در ایمان خود پیش بروید. وقتی تمام این دوره را به پایان برسانید شما قادر خواهید بود مطالعه شخصی خود از کتاب مقدس را بسط و توسعه داده و با روشی منظم کلام خدا را حفظ نمایید.

روش مطالعه دروس

خواندن سطحی و بی هدف کتاب مقدس تنها از حقایق سطحی مهم روحانی پرده برمی دارد. اما درک عمیق تر کلام خدا نیازمند مطالعه و بررسی کتاب مقدس می باشد. در نظر داشته باشید که بین خواندن و مطالعه تفاوتی هست.
هر یک از دورس این دوره، موضوعی را تحت پوشش قرار می دهد و به شما این امکان را می دهد تا پاسخهای خود را در مورد سوالات یادداشت نمایید. طوری برنامه ریزی کنید که بتوانید هر روز حداقل نیم ساعت به مطالعه کتاب مقدس و تفکر و دعا بپردازید (رازگهان) و بهتر است این کار را در صبح انجام دهید.
به خاطر داشته باشید که مهمترین هدف رازگهان (دعا در خلوت) و مطالعه کتاب مقدس کسب معلومات و اندوختن اطلاعات کتاب مقدسی نیست بلکه مهمترین هدف ملاقات شخصی با خدا در جوی مملو از محبت است. توصیه های زیر می تواند به شما در مطالعه کمک کند:
وقت و مکانی خاص برای مطالعه دروس این دوره انتخاب کنید. با خدا قرار ملاقات بگذارید و سر قرار خود بایستید.

همراه خود یک قلم، مداد، کتاب مقدس و این کتابچه را داشته باشید.
با دعا شروع کنید و حضور، برکت و حکمت خدا را طلب کنید.
در مورد هدف درس تعمق کنید تا ببینید چگونه می توانید آن را با شرایط و اوضاع و احوالی که در آن زندگی می کنید هماهنگ سازید.
آیات حفظی را از بر کنید.

به مطالعه کتاب مقدس ادامه دهید و به او تکیه کنید تا از طریق آن شما را تعلیم دهد. با دعا، او را انتظار بکشید. بدقت کار کنید و آیاتی را که در دروس پیشنهاد شده‌اند بخوانید و در مورد سوالات تفکر نمایید. پاسخ هر یک از سوالات را در حد امکان کامل بدهید.

وقتی به بخش "کاربرد عملی در زندگی" می‌رسید سوالات را صادقانه پاسخ دهید و آنها را در زندگی خود به کار بینید.

دوباره سراسر درس را بخوانید و پاسخهای خود به سوالات بخش "کاربرد عملی در زندگی" را دوباره ارزیابی کنید. آیا آنها نیاز به تغییر دارند؟ یا این که باید آنها را تعدیل و اصلاح کنید؟ آیات حفظی را مرور کنید.

دوباره هدف درس را در نظر بگیرید و مشخص کنید آیا به این هدف رسیده‌اید یا خیر. اگر به هدف نرسیده‌اید نیاز به انجام چه کاری دارید تا به این هدف برسید؟

مطالعه خود را با شکرگزاری خاتمه دهید و از خدا بخواهید تا در زمینه‌هایی که بطور خاص به شما مکشوف ساخته است به شما کمک کند تا از نظر روحانی رشد کنید.

وقتی هشت درس این قدم را به پایان رساندید، وقتی اضافی برای مطالعه قسمت جمع بندی اختصاص دهید تا مطمئن شوید هر یک از درسها را کاملاً فهمیده‌اید.

اگر احساس کردید نیاز به مطالعه بیشتر دارید، از خدا دوباره حکمت بطلبید و درسهایی را که نیاز به مرور دارند دوباره بخوانید. این روند را آنقدر تکرار کنید تا کل دروس را درک کرده و بتوانید حقایق آنها را در زندگی خود به کار ببندید.

این دروس به منظور ارائه کامل اعتقادات مسیحیت تهیه نشده است، با وجود این با کمک خدا و با مطالعه دقیق همه مطالب این درسها می‌توانید درکی کافی از چگونگی شناخت نقشه خدا و به کار بستن آن در زندگی خود داشته باشید. حقایق روحانی ارائه شده در این دورس به شما کمک خواهد کرد تا با خداوند عیسی مسیح ملاقاتی صمیمانه داشته باشید و راز زندگی پر و وافر را که خداوند وعده داده است کشف کنید (یوحنا ۱۰:۱۰).

در مطالعه دروس شتاب نکنید. به تفکر در مورد سوالات وقت کافی بدهید و در مورد آنها به تفکر و تعمق بپردازید. حقایق ارائه شده را جذب و به کار بستن آن را جز جدایی ناپذیر زندگی روزمره خود سازید. به خدا فرصت دهید تا با شما سخن گوید و به روح القدس اجازه دهید شما را تعلیم دهد. در صورتی که در دعا و مطالعه کلام خدا، به خدا وقت بدهید و به او تکیه کرده از او اطاعت نمایید شادی حیرت‌انگیز حضور خدا را تجربه خواهید نمود (یوحنا ۱۴:۲۱).

کشف الگوی وعده‌های الهی

بشر مدت‌های مدیدی در پی آفریننده حیات بوده و همیشه این سوالات را از خود کرده است که: من که هستم؟ چرا وجود دارم؟ از کجا آمده‌ام و به کجا می‌روم؟ خدا، در شرح حالی که از آفرینش انسان در کتاب پیدایش به ثبت رسیده است، پاسخ این سوالات را به ما می‌دهد. با من به دوران آفرینش انسان سفر کنید و لحظه خلقت بشر را در ذهن خود مجسم نمایید.

هم اکنون می‌توانم این صحنه را در تصور خود ببینم. خدا مقداری خاک تمیز از زمین برمی‌دارد و با دقت آن را به طرزی حیرت‌انگیز شکلی تازه می‌دهد. این پیکره بی‌جان در برابر پیکر تراش خود آماده جان گرفتن است. این آفریننده حیات با لبخندی حاکی از رضایت خم می‌شود و نفسی عمیق در این پیکره بی‌حرکت می‌دمد و دم حیات ریه‌های او را پر می‌سازد. موجی از حرارت در این جسم به جوشش در می‌آید و قدرت را در آن جاری می‌سازد. این پیکره تازه جان گرفته به آهستگی به تکلم در می‌آید و می‌پرسد: "من که هستم!" سازنده او لبخندی می‌زند و می‌گوید: "تو انسان هستی و اسم تو آدم است. من امروز تو را به عنوان تاج آفرینش (اشرف مخلوقات) خود ساختم."

آدم بر پایهای خود می‌ایستد و می‌پرسد: "چرا وجود دارم؟"
آفریننده قدوس پاسخ می‌دهد: "تا با من مشارکت و مصاحبت داشته باشی و نام مرا جلال دهی!"
آدم می‌پرسد: "چه سرنوشتی در انتظار من است؟"
آفریننده آدم می‌گوید: "من از دنده تو معاون و شریکی می‌آفرینم و شما زن و شوهر خواهید بود. شما باید بارور و کثیر شوید و زمین را پر سازید و بر همه آنچه آفریده‌ام حکومت کنید."
این پیکر تراش با دقت و با حالتی تحسین‌آمیز به آفرینش خود نگاه می‌کند. خشنودی و رضایت خدا باگفتن: "بسیار نیکوست" در آسمان طنین پیروزی می‌افکند. بدین ترتیب انسان سفر خود را آغاز می‌کند.

تقدیر به سوی فاجعه می‌رود

خدا انسان را با اراده‌ای آزاد آفرید به این معنی که او قادر بود سرنوشت خود را انتخاب کند. در ضمن، خدا اصل اطاعت و توان انجام آن را در درون انسان قرار داد. آدم با شناختی که از اراده خدا داشت، پاداش اطاعت و مجازات ناطاعتی را می‌دانست. اما آیا آدم اطاعت خواهد کرد؟
خدا به عنوان آزمایش، درختی در وسط باغ عدن قرار داد. خوردن از میوه این درخت معصومیت آدم را از میان می‌برد و به او توان شناخت نیک و بد را می‌داد و این به مرگ و سقوط نسل بشر می‌انجامید. خدا به آدم در مورد خوردن میوه این درخت هشدار داد: "از همه درختان باغ بی‌ممانعت بخور، اما از درخت معرفت نیک و بد زهار نخوری، زیرا روزی که از آن خوردی، هر آینه خواهی مرد" (پیدایش ۲: ۱۶-۱۷).
من مطمئن هستم که شرح این واقعه را شنیده‌اید که چگونه شیطان به صورت ماری، حوا را اغوا کرد و حوا نیز از میوه درخت ممنوعه خورد و به شوهر خود آدم نیز داد. آدم با وجودی که از نتایج این کار آگاهی داشت، تصمیم گرفت تا از میوه این درخت بخورد. این ناطاعتی باعث "سقوط" نسل بشر یعنی از دست دادن معصومیت خود و جدایی از خالق مهربان گردید (پیدایش ۳). عواقب سقوط بشر بسیار ویران‌کننده و مخرب بود.
اول این که، سقوط انسان به خاطر غضب، اقتدار و اختیاری که فقط به خدا تعلق داشت و نقض وابستگی انسان به خدا، نقشه خدا را برای انسان ضایع و خراب نمود. در اثر استقلال انسان از خدا، رابطه ابدی بین آنها گسسته شد.
دوم این که، درد و رنج، سختی و مشقت، غم و غصه وارد زندگی بشر گردید. زن دچار درد زایمان گردید و زمین به سبب آدم لغت شد و دیگر بدون زراعت و کار طاقت‌فرسا محصول خوبی به بار نمی‌نشست. خار خس نیز بر زمین روید. در نتیجه، کار و زحمت جسمانی بی‌پایان نصیب او گردید. انسان از باغ خدا بیرون رانده شد و آینده نامعلومی در این دنیا ملعون و ویران در برابر بشریت قرار گرفت (پیدایش ۳: ۱۶-۱۹، ۲۲-۲۴).

سوم/این که، مرگ یعنی جدایی از خدا، انسان را به ظلمت روحانی محکوم نمود و او را به پادشاهی و ملکوت شیطان سپرد. به مرور ایام، ترس و وحشت از خدا جای مشارکت و مصاحبت با او را گرفت و شرم و خجالت ناشی از گناه، شادی ناشی از معصومیت و پاکی انسان را تیره و تار ساخت (پیدایش ۳: ۱-۱۹، رومیان ۵: ۱۲ و یوحنا ۳: ۱۹).

در این هنگام بشر با سرکشی و خودرأیی خود، حیات جاودانی را از دست داد و ایام عمر او محدود گشت و سرنوشت او معدوم گردید. نویسنده کتاب جامعه در عهد عتیق این فاجعه غم‌انگیز را چنین توصیف نموده است: >بالاخره، به این نتیجه رسیدم که خدا انسانها را خوب و راست آفریده است، اما آنها به راههای کج رفته‌اند... یک واقعه بر همه می‌شود و این که دل بنی آدم از شرارت پر است و مادامی که زنده هستند، دیوانگی در دل ایشان است و بعد از آن به مردگان می‌پیوندند< (جامعه ۷: ۲۹ و ۹: ۳).

آدم و حوا با ناطاعتی خود، از اغواگری موزیانه شیطان پیروی کردند و در دام شک و تردید و فریب‌گرفتار شدند. پس از آن، آنها و همه نسل بشر ناگزیر به تن در دادن به عواقب غم‌انگیز سرکشی و نافرمانی گشتند. آنها دیگر نمی‌توانستند آینده و سرنوشت خود را به روشنی ببینند. پیامدهای نافرمانی و تمرد آنها، همه جا به صورت اعمال نادرست، مرض و بیماری، فساد و مرگ مشهود است. عهد عتیق نتایج وحشتناک سقوط انسان را به ما گزارش می‌کند. سقوط و انحطاط نسل بشر به سرعت او را به چنان فساد و تباهی وحشتناکی دچار کرد که خدا از آفرینش انسان متأسف گردید. در نتیجه، خدا با یک طوفان عالمگیر، دنیا را منهدم نمود و تنها عده معدودی از مخلوقات خود را از این طوفان رهایی داد. نوح و خانواده او با آغاز دوباره به زندگی خود ادامه دادند، اما بزودی نسل بشر مجدداً به اعماق تاریکی جدیدی سقوط کرد. آخرین کتاب عهد عتیق یعنی کتاب ملاکی نبی، آخرین پیغام خدا را به قومی نامطیع ارئه می‌کند. اما از سوی دیگر آخرین کتاب مقدس یعنی کتاب مکاشفه بطور چشمگیری پیروزی نهایی عیسی یعنی مسیح موعود با بر شریب و استقرار نهایی بشر به آن سرنوشتی که خدا برای او در نظر داشت را به ما نشان می‌دهد.

چرا همه ما باید رنج بکشیم؟

سوالی که اغلب مطرح می‌شود این است که: "چرا میلیاردها انسان باید به دلیل ناطاعتی یک نفر یعنی آدم رنج بکشد؟" به این علت که او نماینده همه نسل بشر در همه دورانها بود. اجازه دهید توضیح دهم. ما در تاریخ معاصر، شاهد ظهور دیکتاتورهای ظالم و بی‌رحمی نظیر <آدولف هیتلر> و <ژوزف استالین> بوده‌ایم. تصمیماتی که این اشخاص گرفتند همه هموطنان آنها را تحت تأثیر قرار داد. اعمال این رهبران خداشناس باعث مجروح شدن و مرگ میلیونها زن، مرد و بچه گردید. به همین ترتیب گناه آدم، باعث فساد و مرگ کسانی که او نماینده آنها بود گردید. همه کسانی که بر این کره خاکی متولد شده‌اند به دلیل ناطاعتی عمدی آدم لطمه دیده‌اند. در نتیجه، نویسنده کتاب جامعه مشاهدات خود را چنین ذکر می‌کند: "زندگان باید همیشه این را به یاد داشته باشند که روزی خواهند مرد" (جامعه ۷: ۲). گناه والدین نخستین ما این بود که آنها خواست و اراده خود را فراتر از اراده خدا قرار دادند. آنها عمداً از حد و مرزی که خدا برای آنها قرار داده بود تجاوز کردند و با اراده آزاد و تصمیمی از سر عمد و اطلاع، به جای گوش گرفتن کلام خدای زنده، به سخنان دروغ دشمن ناباب او گوش کردند. هر کس که تاکنون متولد شده با همین تمایل که راه خود را در پیش بگیرد متولد گشته است. این تمایل به اصطلاح طبیعت گناه یا گناه‌آلود گفته می‌شود.

سرکشی یا خودرأیی انسان به صورت عصیان یا بی تفاوتی آشکار می شود (مزمور ۱۰۶: ۴۰، ۴۳، اشعیا ۲۴: ۲۰). انسان به دلیل گناه، ذاتا منحط و فاسد می باشد. قوه ادراک انسان تاریک و وجدان یا ضمیر او آلوده و فساد شده است، افکار احساسات و عواطف او دنیوی، شهوانی و "پر از شرارت" می باشد (افسیان ۴: ۱۸، اول قرنثیان ۳: ۳، جامعه ۹: ۳). تحت این شرایط، انسان محبت خدا را از دست داده است. او شایسته بخشش خدا نیست و نسبت به هر چیز الهی دشمنی می ورزد. او صاحب طبیعی است که دایما رو به زوال و سقوط است و اسیر قلمرو و حکومتی است که نمی تواند خود را از آن آزاد سازد (رومیان ۸: ۷، ۷: ۱۸، ۲۳-۲۴).

نقشه شگرف خدا

بشر سقوط کرده ای که به این وضعیت دچار شده چگونه می تواند دوباره با آفریننده خود متحد گردد؟ چگونه می تواند دوباره با آفریننده خود مصاحبت و مشارکت داشته باشد و سرنوشت و هدفی را که برای آن آفریده شده بود تحقق بخشد؟ انسان نیاز داشت تا رهایی یابد اما چه کسی می تواند رها کننده او باشد؟ خدا نقشه شگرفی را در نظر داشت. البته این نقشه چیزی نبود که پس از سقوط انسان آن را طرح کرده باشد، بلکه کار پر جلالی که قبل از آفرینش دنیا آن را طرح ریزی کرده بود (افسیان ۱: ۳-۱۴). نقشه خدا شامل محبت بی قید و شرط خود و عدالت کامل او بود.

انسان نمی تواند خود را نجات دهد. تنها کسی که گناهی نداشت می تواند عدالت خدا را بر آورده سازد. کسی که می بایست جایگزین انسان شود و جریمه و مجازات گناه بشر را متحمل گردد خود باید یک انسان باشد. او می بایست از گناه مبرا باشد تا بتواند برای گناهکاران جان بدهد. چون بشر نمی تواند چنین رها کننده ای را مهیا نماید در نتیجه، این نجات دهنده می بایست از طرف خدا فرستاده شود. با همین مقصود بود که خدا در شخصیت یگانه فرزندش عیسی مسیح که از باکره ای توسط روح القدس باردار شده بود، جسم پوشید و به این جهان آمد تا به عنوان جایگزین انسان گناهکار، خود را به عنوان قربانی تقدیم نماید. حیواناتی که در دوران عهد عتیق قربانی می شدند، سمبلی از همین واقعیت بودند. قوم اسرائیل، قربانیهای خود را که می بایست یک بره، فاخته یا گوساله بی عیب باشد نزد کاهن می آوردند. کاهن این حیوان را ذبح می کرد و خون آن را به عنوان کفاره یا پوشش موقتی گناه روی مذبح می پاشید. این قربانیها نمونه و مظهري از بره مخصوص خدا (یوحنا ۱: ۲۹) را به نمایش می گذاشتند که خون او فقط موقتا، گناه را نمی پوشانید بلکه آن را تا ابد پاک می نمود. تحقق این نماد عهد عتیقی در عهد جدید تشریح شده است:

«ای خدا خون گاو و بز نمی تواند تو را خشنود سازد تا گناه انسان را ببخشایی. پس این بدن را برای من مهیا ساختی تا همچون قربانی بر قربانگاه تو فدا کنم. از قربانی کردن حیوانات راضی نبودی، یعنی آن حیواناتی که برای کفاره گناه، در حضور ذبح می کردند و می سوزاندند. پس گفتم: اینک من آمده ام تا اراده تو را به جا آورم، آمده ام تا مطابق پیشگویی کتاب آسمانی، جان خود را فدا سازم» (عبرانیان ۱۰: ۵-۷).

عیسی مسیح با آمدن به این جهان جایگزین انسان شد و جریمه و مجازات کامل گناه را بر خود گرفت (اشعیا ۵۳: ۶-۵، اول قرنثیان ۱۵: ۳-۴، اول پطرس ۲: ۲۴، ۳: ۱۸، عبرانیان ۲: ۹، رومیان ۵: ۶-۲۱).

چون او انسان بود، در نتیجه می تواند بمیرد و چون در عین حال خدا بود می تواند برای گناهان همه جهانیان جان بدهد.

در اینجا می‌بینیم که خدا در بحبوحه این سقوط فزاینده بشر و داوری سختی که این سقوط در پی داشت، از روی محبت، فیض و رحمتی که داشت راهی برای نجات بشر مهیا نمود.

شرح سقوط انسان و نقشه خدا برای مستقر ساختن مجدد بشر در وضعیت نخستین هر دو در عهد عتیق نوشته شده است. شرح نقشه خدا برای نجات و رهایی بشر، محبت و فیض حیرت‌انگیز و غیرقابل تردید خدا را نشان می‌دهد. ما در اعلام محکومیت‌مان، در قربانی هابیل، در ایمان و اطاعت ابراهیم، در رهبری موسی و تولد قوم یهود و در کلام و سخنان انبیا به روشنی دعوت پر مهر خدا از انسان را مشاهده می‌کنیم.

شخصیت و طبیعت خدا در تمام دوران عهد عتیق، در نقطه مقابل گناه وحشتناک انسان و پیامدهای ناشی از آن قرار دارد. ما خدا را در عهد عتیق به عنوان آفریننده، نگهدارنده، داور و رهاننده مشاهده می‌کنیم. <در نتیجه، می‌توانیم با اطمینان بگوییم: هر چقدر این دنیا تاریک و ظلمانی به نظر برسد، اهمیت ندارد چون که خدا نقشه‌ای دارد و ما را در این نقشه خود گنجانیده است به شرطی که به او اعتماد و تکیه نماییم و از او اطاعت کنیم.>

هر چه بشتر عهد عتیق را بخوانیم، نقشه شگرف خدا را بهتر درک خواهیم نمود. من شما را تشویق می‌نمایم تا با استفاده از همه منابعی که در اختیار دارید، عهد عتیق را عمیق‌تر مورد مطالعه قرار دهید. فهرست برخی از این منابع در آخر همین کتاب ضمیمه شده است.

من به منظور کمک به شما در مطالعه دروس این قدم خلاصه‌ای از کتابهای عهد عتیق را تهیه کرده‌ام.

خلاصه‌ای از کتابهای عهد عتیق

۳۹ کتاب عهد عتیق به سه گروه تقسیم شده است: الف) ۱۷ کتاب تاریخی، ب) ۵ کتاب شعری، ج) ۱۷ کتاب نبوتی. کتب تاریخی عهد عتیق ظهور و سقوط قوم یهود یا عبرانی را نشان می‌دهند. کتب شعری، ادبیات دوران طلایی قوم یهود را در اختیار ما قرار می‌دهند. کتب انبیا، آثاری است که به دوران تاریک قوم یهود مربوط می‌شوند.

کتابهای تاریخی

نخستین پنج کتاب تاریخی عهد عتیق توسط موسی نوشته شده‌اند و به پنج کتاب موسی مسمی هستند که در ضمن به آنها "کتب شریعت (تورات)" نیز می‌گویند.

کتب تاریخی، ظهور و سقوط ملت اسرائیل را به ما نشان می‌دهند. کتب تاریخی شامل ۱۷ کتاب زیر می‌باشند: پیدایش، خروج، لاویان، اعداد، تثنیه، یوشع، داوران، روت، اول سموئیل، دوم سموئیل، اول پادشاهان، دوم پادشاهان، اول تواریخ، عزرا، نحمیا و استر.

پیدایش

پیدایش به معنی "کتاب آغازها" می‌باشد. این کتاب شامل شرح آفرینش دنیا، آغاز نسل بشر، ورود گناه به جهان و عواقب آن می‌باشد. در ضمن، این کتاب از نقشه خدا برای استقرار مجدد بشر به حالت نخست و نجات او پرده بر می‌دارد.

کتاب پیدایش بیان می‌کند که چگونه خدا ابراهیم را برگزید تا قوم یهود را به وجود بیاورد و از طریق آن همه ملت‌های جهان را برکت دهد. این کتاب در مورد نقشه نجات خدا، این حقیقت را نشان می‌دهد که نجات از طریق ایمان است و نجات دهند جهان از طریق قوم برگزیده خدا به این جهان خواهد آمد.

خروج

خروج به معنی "خارج شدن یا بیرون رفتن" است. این کتاب از ۴۰۰ سال بندگی قوم برگزیده خدا در مصر و این که چگونه آنها به رهبری موسی از آنجا رهایی یافتند سخن می‌گوید. در ضمن، کتاب خروج عید فصح را که هر سال به منظور یادآوری رهایی از اسارت در مصر برگزار می‌شد، تشریح می‌نماید. این کتاب، اعطای شریعت به منظور داشتن یک زندگی روحانی و اخلاقی و نیز ساختن خیمه عبادت یا اجتماع، برای حضور همیشگی خدا را تشریح می‌کند.

لاویان

کتاب لاویان مراسم مذهبی را که توسط کاهنان اجرا می‌شد، بیان می‌کند. کاهنان از سبط یا قبیله لاوی بودند. آنها مسوولیت رهبری عبادت در قوم یهود را به عهده داشتند. این کتاب قواعد حاکم بر رابطه بین قوم اسرائیل و خدا را شامل می‌شود. کتاب لاویان قواعد مربوط به قربانیها، تقدیس کاهنان، تطهیر قدوسیت، موقوفات یا نذرها و دادن ده یک را بیان می‌کند. در این کتاب، به قدوسیت بیش از هر کتابی در کتاب مقدس اشاره شده است.

اعداد

کتاب اعداد شامل سرشماری قوم یهود که بالغ بر دو میلیون نفر بودند می‌شود. آنها بر اساس نام پسران یعقوب به دوازده قبیله یا سبط تقسیم شده بودند و هر کدام برای مسافرت و زندگی در بیابان وظیفه ویژه‌ای داشتند. قوم اسرائیل چون ایمان نداشتند که خدا اقوام بت‌پرست "سرزمین موعود" را بیرون خواهد نمود تا آنها بتوانند در آن سرزمین ساکن شوند، به مدت چهل سال در بیابان سرگردان شدند. کتاب اعداد شرح حال سرگردانی قوم اسرائیل در بیابان را شرح می‌دهد.

تثنيه

در طی چهل سال سرگردانی در بیابان، نسل جدیدی پا به عرصه گذاشته بود. تنها این نسل جدید همراه با یوشع و کالیب که بازمانده نسل گذاشته بودند اجازه یافتند تا به سرزمینی که خدا وعده داده بود داخل شوند. کتاب تثنيه برای این نسل جدید نوشته شد. یکی از کتابهایی که در عهد جدید زیاد از آن نقل قول شده است همین کتاب است. این کتاب شامل سخنرانیهای موسی قبل از رحلتش می‌باشد. موسی در این سخنرانیها کارهایی را که خدا کرده بود به قوم خدا یادآوری می‌کند و آنها را ترغیب می‌کند تا دوباره خود را وقف خدا نمایند. و به قوم اسرائیل فرصت داده شد تا میان اطاعت و برخوردار شدن از برکات خدا و ناطاعتی و تحمل مصیبت و بلا، یکی را انتخاب نمایند.

یوشع

معنی اسم یوشع "یهوه نجات است" می‌باشد. این کتاب عبور قوم اسرائیل از رود اردن، سقوط شهر اریحا و تسخیر سرزمین کنعان (سرزمین موعود) را شرح می‌دهد. این کتاب چگونگی اسکان گرفتن اسباط اسرائیل را در این سرزمین تشریح می‌کند. خدا در این کتاب به صورت خدایی غیور که تحمل عبادت خدایان دیگر را ندارد به تصویر کشیده شده است.

داوران

کتاب داوران بر این موضوع که "هر کس آنچه در نظرش پسند می‌آمد، می‌کرد" تأکید می‌کند. در آن زمان پادشاه، سلطنت و هیچ نظام حکومتی دیگری در قوم اسرائیل وجود نداشت. بنی اسرائیل می‌بایست در آن سرزمین زندگی کنند و خدا را خدمت نمایند، اما آنها در انجام این کار قصور ورزیدند. اقوام بت‌پرست به این کشور رسوخ کردند و بت پرستی افزایش یافت.

کتاب داوران گویای این حقیقت است که خداوند هرگز گناه را بی‌سزا نمی‌گذارد، اما در ضمن، به مجرد این که شخص خاطی متوجه خطای خود می‌شود و از آن توجه می‌کند خداوند او را می‌بخشد و از گناهانش چشم پوشی می‌کند.

روت

این کتاب بر مبنای یکی از شخصیت‌های اصلی کتاب نامگذاری شده است. کتاب روت داستان وفاداری و عشق و محبت یک زن است. این کتاب با تشریح این داستان سه هدف را دنبال می‌کند: ۱) تا نشان دهد که در دوران ارتداد ملی (بی‌ایمانی و ناپااعتی ملی) کسانی بودند که خدا را خدمت و عبادت می‌کردند، ۲) تا ظهور خاندانی را که مسیح موعود می‌بایست از آن متولد شود به ما نشان دهد، ۳) تا اصل رهایی را روشن کند و آن را نشان دهد. کتاب نشان می‌دهد که خداوند چگونه آنانی را که به او وفادار هستند و نسبت به دیگران رحم و شفقت دارند را هدایت و یاری می‌نماید. قسمت اعظم کتاب روت درباره وفاداری، مهربانی، راستی، محافظت و برکت سخن می‌گوید.

اول سموئیل

کتاب اول سموئیل سرگذشت آخرین داور قوم اسرائیل یعنی سموئیل نبی را ارائه می‌نماید. در ضمن، آغاز سلطنت در اسرائیل، پادشاهی شائول، قصور او و انتخاب داود جهت آماده شدن برای پادشاهی در این کتاب به ثبت رسیده است.

دوم سموئیل

این کتاب برقراری مجدد نظم از طریق به تخت نشستن پادشاه منتخب خدا یعنی داود را شرح می‌دهد. خدا با داود عهدی بست که به عهد عظیم داودی معروف است. بر اساس این عهد می‌بایست پادشاهی ابدی مسیحی موعود به ظهور برسد.

این کتاب شخصیت و ویژگیهای خدایسندانه داود را به تصویر می‌کشد. در ضمن، گناه داود و نتایج گناه او نیز در این کتاب تشریح شده است.

اول پادشاهان

کتاب اول پادشاهان وقایع سلطنت سلیمان، ساختن هیکل و جدایی پادشاهی متحد اسرائیل در زمان رحبعام و یربعام را شامل می‌شود. (رحبعام پادشاه حکومت جنوبی یعنی یهوداگردید و یربعام در سامره بر حکومت شمالی یعنی اسرائیل حکومت نمود).

دوم پادشاهان

کتاب دوم پادشاهان سرگذشت دو حکومت یا پادشاهی شمالی و جنوبی و در نهایت به اسارت رفتن آنها را تشریح می‌کند. حکومت جنوبی یا یهودا توسط امپراطوری بابل تسخیر به اسارت برده شد و حکومت شمالی توسط امپراطوری آشور تسخیر شد و به اسارت رفت. این کتاب حاکی از این واقعیت است که حتی صبر و تحمل خدا نیز خد و اندازه‌ای دارد و نشان می‌دهد که برای کسانی که حاکمیت خدا را رد می‌کنند چه رخ خواهد داد.

اول تواریخ

کتاب اول تواریخ سلطنت داود و بر تری و حکومت قوم یهود و مذهب آنها را بر دیگر اقوام به تصویر می‌کشد. این کتاب، سلسه داود پادشاه را دنبال می‌کند و نشان می‌دهد که عبادت و پرستش واقعی خدا باید در مرکز حیات فردی و ملی قرار گیرد.

دوم تواریخ

کتاب دوم تواریخ وقایع دوران حکومت سلیمان، رحبعام، یربعام و پادشاهان بعدی را مرور می‌کند. این کتاب معیارها و محک خدا برای داوری بر پادشاهان را نشان می‌دهد و نیز گناهان پادشاهان شریر را هم در معرض دید قرار می‌دهد. در ضمن، کتاب دوم تواریخ سعی در ایجاد اتحاد ملی حول پرستش واقعی یهوه را دارد. این کتاب شامل شرح مفصلی از ساختن هیکل سلیمان در اورشلیم می‌باشد.

عزرا

این کتاب سرگذشت بازگشت بازماندگان قوم یهود از اسارت به اورشلیم، احیای مجدد شریعت و مراسم مذهبی و بازسازی هیکل را تشریح می‌کند.

این کتاب حاکی از وفاداری و امانت خدا نسبت به وعده‌های خود برای بازگرداندن قوم سرزمین موعود می‌باشد. وقایع این کتاب، ایمان آزمایش شده و احیا شده را به ما نشان می‌دهد.

نحمیا

نحمیا گروهی از تبعیدیان را در ساختن حصار جدید اورشلیم رهبری نمود. این کتاب تحقق نبوت‌های دانیال و زکریای نبی در رابطه با بازسازی حصار اورشلیم را شرح می‌دهد.

استر

استر یک یهودی بود که ملکه مملکت پارس گردید. گرچه گروهی از تبعید شدگان به اورشلیم بازگشته بودند اما اغلب آنها ترجیح دادند که تحت حکومت پارس باقی بمانند. این کتاب نشان می‌دهد که چگونه ملکه استر با تقدیر الهی، قوم یهود را از نابودی کامل محافظت نمود. کتاب استر حاکی از حاکمیت مطلق خدا و توجه و محبت او نسبت به قوم خود می‌باشد.

کتابهای شعری

کتابهای شعری، تجارب بشری برخی از مردان خدا را در شرایط گوناگون زندگی زمینی خود نشان می‌دهند. کتابهای شعری شامل ایوب، مزامیر، امثال سلیمان، جامعه و غزل‌های سلیمان می‌شود.

ایوب

کتاب ایوب به صورت شعر نمایشی نوشته شده و یک شاهکار ادبی محسوب می‌شود. این کتاب احتمالاً قدیمی‌ترین کتاب عهد عتیق است. کتاب ایوب در مورد یکی از کهن‌ترین سوالات بشر سخن می‌گوید که: "چرا اشخاص خداپرست رنج می‌کشند؟" این کتاب حاکمیت مطلق خدا و مفهوم ایمان واقعی را نشان می‌دهد. در ضمن، کتاب ایوب بیانگر نیکویی، وفاداری و قابل اعتماد بود خدا در میان رنج و حملات شیطان است.

مزامیر

مزامیر شامل پرستشها و اعترافها به خداست. موضوعات مهمی که در مزامیر مطرح شده‌اند عبارتند از: تمجید خدا، قدرت خدا، بخشش خدا، شکرگزاری، توکل و اعتماد، مسیح موعود، یهوه، شریعت، آفرینش، آینده قوم اسرائیل و عملکردهای دلی که تازه شده در میان مشکلات و زحمات. مزامیر کتاب سرودهای روحانی قوم یهود بود که برای عبادت و پرستش شخصی و دسته جمعی نوشته شده بود.

امثال سلیمان

کتاب امثال سلیمان مجموعه‌ای از سخنان حکیمانه در مورد زندگی است. این کتاب بطور ویژه بر عدالت و ترس از خدا تأکید می‌کند. کتاب امثال موضوعات مهمی از جمله حکمت، روابط، طرز سخن گفتن، کار و موفقیت را در بر

می‌گیرد و با در اختیار گذاشتن نصایح اخلاقی به مردم تعلیم می‌دهد تا حکمت الهی را در زندگی روزانه خود به کار گیرند.

جامعه

کتاب جامعه بیانگر استدلالی انسانی در مورد زندگی و پوچی آن بدون حضور خدا می‌باشد. سلیمان که نویسنده این کتاب است با نگاهی به گذشته خود تلاشهای خود را برای ارضای باطنی خودش بر می‌شمارد. او نشان می‌دهد که دنبال کردن لذتهای زندگی بدون داشتن رابطه با خدا، پوچ و بی‌معنی است. سلیمان با نشان دادن حتمی بودن مرگ بر پوچی و بیهودگی دستاوردهای بشر جدا از خدا بیشتر تأکید می‌کند.

غزل غزلهای سلیمان

این کتاب داستان عشق یک عروس و داماد است که پاکی و مقدس بودن ازدواج را تصریح می‌کند و بطور سمبلیک به عشق خدا نسبت به قوم خویش دلالت می‌نماید. این کتاب زیبایی و قدرت عشق و تعهد را به تصویر می‌کشد.

کتابهای نبوتی

انبیا، اشخاصی بودند که خدا آنها را در زمانهای ارتداد قوم برمی‌انگیخت. در وهله اول آنها اشخاص اصلاح‌گر و میهن‌پرست بودند که مردم را به طرف بیداری روحانی رهبری کرده و از جانب خدا با قلب و وجدان ملت خود تکلم می‌کردند.

پیامهای نبوتی کتب انبیا، ماهیتی دوگانه دارند یعنی هم به زمان و مکان فعلی خود اشاره می‌کنند و هم در مورد آینده‌ای که در نقشه الهی قرار دارد پیشگویی می‌نمایند.

کتابهای نبوتی به دو گروه تقسیم می‌شوند: الف) کتابهای انبیای بزرگ، ب) کتابهای انبیای کوچک. این نامگذاری بر اساس اندازه کتابهای آنها صورت گرفته است.

کتب انبیای بزرگ شامل: اشعیا، ارمیا، مراثی ارمیا، حزقیال، دانیال، می‌باشد و کتب انبیای کوچک شامل: هوشع، یوئیل، عاموس، عوبدیا، یونس، میکاه، ناحوم، حبقوق، صفنیا، حجی، زکریا و ملاکی می‌باشد.

اشعیا

اشعیا نبی را "شاهزاده انبیای عهد عتیق" تلقی می‌کنند. او عمیقاً بر این باور بود که قوم خودش، همان قومی است که نجات دهنده جهان یعنی مسیح موعود می‌بایست از آن متولد گردد. او برای حکمت جنوبی یعنی یهودا نبوت و آنها را دعوت می‌کرد تا به سوی خدا بازگشت نمایند. موضوعات برجسته اشعیا نبی عبارتند از: قدوسیت، مجازات، نجات، امید و آمدن مسیح موعود برای نجات قوم خویش.

ارمیا

خدمت ارمیای نبی به بیش از چهل سال آخر تاریخ حکومت جنوبی یهودا که با انهدام اورشلیم به تبعید رفتن آن به بابل به پایان رسید، مربوط می‌شود. ارمیا شدیداً به یهودا هشدار می‌دهد تا دست از بت‌پرستی و بی‌دینی بردارند و بدین ترتیب از به اسارت رفتن به بابل در امان بمانند. در ضمن، ارمیای نبی در مورد آمدن مسیح موعود و این که او قوم خدا را به آینده‌ای جدید و عهدی جدید هدایت خواهد نمود، نبوت کرد.

مراثی ارمیا

این کتاب توسط ارمیای نوشته شده و شامل پنج شعر می‌باشد که در سوگ ویرانی اورشلیم توسط بابلیها سروده شده‌اند. این کتاب به عواقب گناه و نیز به رحمت خدا در داوری اشاره می‌کند و امید فرا رسیدن روزهای بهتر را نوید می‌دهد.

حزقیال

حزقیال در زمان اسارت در بابل نبوت می‌کرد. مأموریت حزقیال این بود که به قوم بنی اسرائیل خاطر نشان سازد که خدا در این که اجازه می‌دهد آنها در تبعید باقی بمانند عادل است و آنها نهایتاً به سرزمین خود بازگشت خواهند نمود.

دانیال

دانیال نبی در دوران اسارت بابل نبوت می‌کرد. وجود این کتاب برای نبوت‌های عهد جدید بسیار حیاتی محسوب می‌شود. کتاب دانیال این موضوعات را شامل می‌شد: (۱) ارتداد کلیسا، (۲) مصیبت عظیم، (۳) بازگشت مسیح، (۴) قیامت و روز داوری.

روایات دانیال نبی تمام تاریخ سلطه و حکومت امتهای غیریهودیان، تا انتهای فاجعه آمیز آن و شروع ملکوت مسیح موعود را تحت پوشش قرار می‌دهند.

هوشع

زمانی که اشعیای نبی برای حکومت جنوبی یعنی یهودا نبوت می‌کرد، هوشع برای حکومت شمالی یعنی اسرائیل نبوت می‌نمود. کتاب هوشع حاکی از عشق و محبت تغییر ناپذیر خدا نسبت به قوم خود می‌باشد. هوشع اسرائیل را همچون همسری زانی و خیانتکار به تصویر می‌کشد، همسری که خدا او را برای مدتی کوتاه از خود دور می‌کند تا نهایتاً او را پاک نماید و به سوی خود برگرداند.

یوئیل

یوئیل نبی برای حکومت جنوبی نبوت می‌نمود. او به قوم خود در مورد داوری خدا که در حال نزدیک شدن بود هشدار می‌داد. در ضمن، او ایمانداران وفادار قوم خویش را ترغیب می‌نمود که به وعده‌های خدا در رابطه با آمدن نجات و انهدام دشمنان ملکوت خدا ایمان داشته باشند.

عاموس

عاموس که به شغل چوبانی و انجیر چینی مشغول بود، زمانی که حکومت شمالی در اوج قدرت خود بود برای این خدمت دعوت شد و رد آنجا نبوت نمود. انتقاد آتشین عاموس از زندگی تجملاتی، بت‌پرستی و انحطاط اخلاقی مردم اسرائیل او را به عنوان یکی از قویترین واعظین آن روزگار مطرح نمود. عاموس نبی داوری خدا بر قوم اسرائیل را به خاطر گناهان و ظلم به فقرا اعلام نمود.

عوبدیا

این کتاب به ضد قوم دوم نبوت می‌کند. ادومیه‌ها دشمنان سرسخت یهودا بودند و مکررا برای یهودیان مزاحمت ایجاد می‌کردند و با غرور در مشکلات آنها ابراز شادی می‌کردند و نواحی روستایی سرزمین آنها را مورد غارت قرار می‌دادند. عوبدیا اعلام می‌کند که آنها به دلیل این کارها از داوری خدا نخواهند رست. این کتاب با حالتی نوحه‌مانند، داوری و نابودی این قوم را پیشگویی می‌کند و نشان می‌دهد که خدا نسبت به کسانی که به فرزندانش آسیب می‌رسانند شدیداً عکس‌العمل نشان می‌دهد و آنها را نابود می‌سازد.

یونس

خدا یونس را خواند تا به مردم شهر نینوا، پایتخت آشور شهادت دهد. این کتاب به ما این حقیقت را تعلیم می‌دهد که لطف و فوض خدا فقط شامل حال قوم برگزیده خدا نمی‌شود، بلکه همه امتها را نیز شامل می‌گردد. عیسی مسیح با اشاره به تجربه یونس، آن را تصویری از مرگ و قیام خود محسوب می‌کند (متی ۱۲: ۳۸-۴۱). این کتاب تصویری کامل از رحمت و محبت خدا نسبت به کسانی است که از گناهانشان توبه می‌کنند و به سوی او باز می‌گردند را نشان می‌دهد.

میکاه

میکاه پیغامی برای هر دو حکومت شمالی و جنوبی داشت. این کتاب با تأکید بر گناهانشان، در مورد انهدام آنها هشدار می‌دهد و اما از سوی دیگر به کسانی که توبه کنند، وعده بخشش می‌دهد. در ضمن، میکاه در مورد آمدن مسیح موعود نیز نبوت می‌کند.

ناحوم

ناحوم نبی در مورد داوری بر شهر نینوا و انهدام آن نبوت می‌کرد. یونس برای این شهر پیغام رحمت الهی را آورد اما پیغام ناحوم برای این شهر پیغام داوری بود. این دو کتاب با هم رفتار خدا نسبت به ملت‌ها را نشان می‌دهند بدین

ترتیب که خدا فیض خود را به ملتها عرضه می‌کند اما در صورتی که آنها در گناه ادامه دهند، آنها را داوری می‌نماید.

حقوق

حقوق نبی‌ای بود که بیشتر نگران اعلام قدوسیت یهوه بود تا رستن قوم اسرائیل از داوری خدا. کتاب حقوق اندک زمانی پیش از تبعید بابل نوشته شد. مقصود نبی این بود تا نشان دهد که علی‌رغم حضور شرارت در دنیا، خدا بر اوضاع مسلط می‌باشد.

صفنیا

صفنیا نبی درست قبل از فاجعه تبعید بابل، نبوت می‌نمود. چون یهودا خداوند را ترک کرده بودند و نسبت به خواسته‌های خدا برای داشتن یک زندگی عادلانه بی‌تفاوت بودند. داوری قریب‌الوقوع را پیش رو داشتند. صفنیا پیشگویی می‌کرد که اسرائیل به اسارت خواهد رفت و در نهایت دیگر اقوام نیز داوری خواهند شد. او در ضمن، پیشگویی می‌کرد که خدا قوم خود را پاک خواهد نمود و شکوه سابق را به این قوم بر خواهد گردانید و به آنها امید خواهد داد.

حجی

حجی نبی برای بازماندگان یهودیان که بعد از هفتاد سال تبعید به اورشلیم بازگشته بودند نبوت می‌نمود. خدا به آنها گفته بود تا کار بازسازی هیکل را تمام کنند اما آنها بیشتر به فکر ساختن خانه‌های خود بودند و پانزده سال بازسازی هیکل مورد غفلت قرار گرفت. حجی نبی آنها را ترغیب می‌کند تا در اولویتهای خود تجدید نظر کنند و کار بازسازی هیکل را به پایان برسانند. زمانی که مردم کار را آغاز کردند، حجی به آنها در رابطه به حضور خدا و پیروزی نهایی اطمینان داد.

زکریا

زکریا نیز برای بازماندگان یهودیان که بعد از هفتاد سال تبعید به اورشلیم بازگشته بودند. نبوت می‌نمود. کتاب زکریای نبی بیش از دیگر کتب انبیای کوچک جنبه مکاشفه‌ای دارد و در مورد مسیح موعود پیشگویی می‌کند. اغلب پیغامهای آن در رابطه با آمدن اولیه و بازگشت ثانوی مسیح موعود است.

ملاکی

ملاکی آخرین نبی‌ای بود که برای یهودیان از تبعید برگشته نبوت می‌کرد. او نیز در مورد آمدن اولیه و بازگشت ثانوی مسیح پیشگویی می‌کرد. حجی و زکریا قوم را به خاطر غفلت در بازسازی هیکل توبیخ می‌کردند اما در این زمان کار بازسازی هیکل به پایان رسیده بود و ملاکی آنها را به خاطر غفلت در مورد خانه خدا، عبادت نادرست و بی‌حرمتی نسبت به امور عبادی سرزنش می‌کرد.

درس اول

آغاز داستان

هدف درس: درک این که کتاب پیدایش چگونه به عصر حاضر ما مربوط می‌شود

قرائت: پیدایش ۱-۳

آیه حفظی: رومیان ۵: ۱۲

کتاب پیدایش تصویری از آفرینش انسان، سقوط او در گناه و تدارک خدا برای نجات او را در اختیار ما قرار می‌دهد. چون کتاب مقدس حقیقتاً کلام الهامی خداست، در نتیجه می‌توانیم به کتاب پیدایش استناد کنیم و مطمئن باشیم که مطالب آن در تمام جزئیات کاملاً صحیح است.

همانطور که قبلاً ذکر شد، انسان آفریده شد تا با خدا مشارکت و مصاحبت داشته باشد اما او به دلیل سرکشی و خودرأیی خود تصمیم گرفت تا راه خود را مستقلاً در پیش بگیرد و در نتیجه، مشارکت و رابطه او با خدا گسسته شد. این همان چیزی است که کتاب مقدس آن را گناه می‌نامد.

در نتیجه سقوط آدم در گناه، همه نسل بشر این طبیعت گناه‌آلود را به ارث برد. پولس رسول می‌نویسد: > لِهَذَا هَمچنانکه به وساطت یک آدم گناه داخل جهان گردید و به گناه موت، و به اینگونه موت بر همه مردم طاری گشت، از آنجا که همه گناه کردند< (رومیان ۵: ۱۲).

این اولین پرده نمایش تئاتر نسل بشر است که صحنه را برای وقایع بعدی آماده می‌سازد. اگر گناه وارد نمی‌شد نیازی به رهایی و نیازی به کتاب مقدس که در مورد راه نجات و رهایی به ما سخن بگوید وجود نمی‌داشت. کانون نگرش این درس بر اصل و منشأ انسان، گناه و نتایج سقوط انسان است. در حالی که این درس را مطالعه می‌کنید، حوادث مذکور در آن را که در مورد تاریخ اولیه نسل بشر است با شرایط فعلی دنیا ربط دهید و تأثیر آنها را بر خود بر عصر کنونی در نظر داشته باشید.

مطالعه کتاب مقدس

منشأ انسان

۱- دنیای ما چگونه به وجود آمد؟ (پیدایش ۱)

۲- در آن زمان وضعیت جهان و هر آنچه در آن وجود داشت، چگونه بود؟ (پیدایش ۱: ۱۰، ۱۲، ۱۸، ۲۱، ۲۵)

۳- نخستین انسان چگونه به وجود آمد؟ (۱: ۲۷)

۴- آیا انسان در آن هنگام موجود عاقل و هوشمندی بود؟ (۲: ۲۰) چگونه می‌دانید؟

۵- نخستین زن چگونه به وجود آمد؟ (۲: ۲۱-۲۲)

منشأ گناه

۱- انسان از سوی خدا چه مأموریتی یافت؟ (۱: ۲۸-۳۰)

در آن زمان، رابطه انسان با خدا چگونه بود؟ (۱: ۲۸)

۲- ویژگیهای شخصیت شیطان را زمانی که به صورت ماری به حوا ظاهر شد چگونه تشریح می‌کنید؟ (۳: ۱-۵)

شیطان چگونه از همین ویژگیها در رویارویی با شما استفاده کرده است؟

۳- شیطان سخنان چه کسی را زیر سوال قرار داد؟ (۳: ۱)

آیا حوا صادقانه پاسخ داد؟ (۳: ۲-۳، مخصوصاً به عبارت آخر آیه ۳ و بعداً به ۲: ۱۷ توجه کنید)

۴- بر اساس اول یوحنا ۲: ۱۶ و سوسه شیطان را تجزیه و تحلیل نمایید و سه قسمت آن را بنویسید (۳: ۶).

۵- چرا خوردن میوه آن درخت برای آدم و حوا جایز نبود؟ (۲: ۱۶-۱۷)

نتایج گناه

۱- گناه آدم و حوا چه نتایجی را در پی داشت؟ (۳: ۷-۸)

۲- مجازات گناه هر کدام از آنها چه بود؟ (۳: ۱۴-۱۹)

گناه مار

گناه حوا

گناه آدم

چه تغییری در رابطه انسان با خدا به وجود آمد؟ (۳: ۸-۱۰)

۳- خدا در رابطه با سرنوشت شیطان چه وعده‌ای داد؟ (۳: ۱۵)

کتاب مقدس عبارت "ذريت زن" را برای توصیف آمدن مسیح به این جهان که توسط روح القدس در رحم

زنی قرار گرفت و از آن زن متولد گشت و این که او پدر جسمانی نداشت به کار می‌برد.

(مقایسه کنید با متی ۱: ۱۸-۲۳).

در پرتو این حقیقت، رابطه بین آمدن اولیه و بازگشت ثانوی مسیح را با این آیه توضیح دهید.

کاربرد عملی در زندگی

۱- گناه آدم و حوا چگونه بر شما در عصر حاضر اثر می‌گذارد؟ (رومیان ۵: ۱۲)

۲- با شروع پیدایش ۳: ۱۵ خدا به زمانی اشاره می‌کند که جریمه گناه بشر به وسیله ذریت زن پرداخت می‌گردد. در جدول زیر پیشگوییها یا نبوتهایی که به مسیح اشاره می‌کند و تحقق این پیشگوییها نوشته شده، به آنها توجه کنید.

این پیشگوییها تنها بخش اندکی از بیش از سیصد اشاره‌ای است که در عهد عتیق به آمدن مسیح موعود شده است که همگی آنها در زندگی، خدمت، مرگ و قیام عیسی تحقق پذیرفته‌اند. به لیست اشاره شده زیر در مورد وعده‌ها وقوع آنها نگاه کنید. چه تصویری را به شما ارائه می‌دهد؟

۳- رومیان ۳: ۲۳ و ۶: ۲۳ را بخوانید. توضیح دهید که مرگ و قیام عیسی برای شما چه مفهومی دارند.

مسیح موعود خدا

پیشگویی	تحقق پیشگویی	
(۱) تولد از باکره	پیدایش ۳: ۱۵، اشعیا ۷: ۱۴	متی ۱: ۱۸-۲۳
(۲) او از قوم اسرائیل خواهد بود	پیدایش ۱۲: ۳، اعداد ۲۴: ۱۷، ۱۹	متی ۱: ۱-۱۷
(۳) از سبط یهودا، خاندان داود	پیدایش ۴۹: ۱۰، اشعیا ۱۱: ۱، ۱۰	لوقا ۱: ۳۱-۳۳
خواهد بود		
(۴) تولد او در بیت‌لحم خواهد بود	میکاه ۵: ۲	لوقا ۲: ۴، ۶، ۷
(۵) زمان آمدن او	دانیال ۹: ۲۴-۲۶	غلاطیان ۴: ۴
(۶) بخشی از دوران کودکی او در مصر	هوشع ۱۱: ۱	متی ۲: ۱۴-۱۵
(۷) رنجهای او و کفار	اشعیا ۵۳: ۴-۶	دوم قرنتیان ۵: ۲۱
(۸) ورود فاتحانه او به اورشلیم	زکریا ۹: ۹	متی ۲۱: ۲، ۴، ۵
(۹) مصلوب شدن او	مزمور ۲۲	متی ۲۷
(۱۰) قیام او	مزمور ۱۶: ۹-۱۰	اعمال ۲: ۳۱-۳۲

درس دوم

از آدم تا ابراهیم

هدف درس: یادگیری اهمیت اطاعت در زندگی مسیحی با نگاه به نمونه‌های کتاب مقدسی

قرئت: پیدایش ۴، ۶، ۷، ۱۲، ۲۲،

آیه حفظی: رومیان ۴: ۲۰ - ۲۱

سقوط انسان نه تنها بر رابطه او با خدا اثر گذاشت، بلکه نهایتاً در روابط بین انسانها نیز شکافی ایجاد کرد. سیر نزولی سقوط طبیعت بشر با کشته شدن هابیل توسط برادرش قائن بیشتر شد. در حالی که بشر شروع به ساختن تمدنی بدون خدا کرد، خشونت و مرگ تبدیل به یکی از واقعیتهای دائمی زندگی بشر گردید. شرارت انسان به حدی رسید که خدا از این که انسان را آفریده بود ابراز تأسف نمود. در نتیجه خدا تصمیم گرفت تا مخلوقات خود را با طوفانی از میان ببرد، تنها نوح و خانواده‌اش شایستگی نجات را یافتند. با این وجود پس از طوفان نیز گناه ذاتی طبیعت بشر باعث گردید تا او یک بار دیگر راه خویش را در پیش بگیرد. این خدا با ایجاد اختلاف بین زبان مردم شریر و پراکنده ساختن آنها در سطح دنیا، با تکبر و خود پسندی بشر مقابله نمود.

با وجود این در شرح حال ابراهیم، اسحاق، یعقوب و یوسف می‌بینیم که خدا قلباً می‌خواست که انسان را نجات دهد و در همین راستا عمل می‌نمود. دعوت ابراهیم، وعده نجات را به ارمغان می‌آورد. به دلیل این که ابراهیم با ایمان، عشق و محبت از خدا اطاعت نمود، خدا توانست وعده برکت به دنیا را به او عطا کند. شرح حال ابراهیم نشان می‌دهد که چگونه خدا ایمان ابراهیم را در رابطه با این وعده، مورد آزمایش قرار داد و ایمان او را پرورش داد.

خاندان برگزیده از طریق ابراهیم و اسحاق با مسیح موعود یعنی عیسی مسیح ادامه یافت که او وعده برکت به دنیا و نجات را تحقق بخشید. خاندان یا نسب‌نامه مسیح، بخشی از ساختار کتاب پیدایش را تشکیل می‌دهد. اشخاصی که می‌بایست در این نسب‌نامه باشند برگزیده شدند چرا که آنها همچون ابراهیم مردان ایمان بودند. امروز ما هم که با ایمان مسیح را انتخاب کرده‌ایم، با ابراهیم امین و وفادار سهیم هستیم (رومیان ۴: ۱۶).

مطالعه کتاب مقدس

قائن و هابیل

۱- در پیدایش باب ۴ دو نوع قربانی گذرانیده شد. هر یک از آنها را مورد ارزیابی قرار دهید. چرا خدا یکی از آنها را قبول کرد اما دیگری را خیر؟

۲- به نظر شما آیه ۷ چه مفهومی دارد؟

۳- عبرانیان ۱۱: ۴ را بخوانید. ایمان در قربانی هابیل و قائن چه نقشی داشت؟

۴- حداقل یک نمونه از هر کدام از این دو نوع قربانی را در زمان حاضر هم انجام می‌شوند ذکر کنید.

نوح

۱- چرا خدا از این که انسان را آفریده بود متأسف گردید؟ (پیدایش ۶: ۵-۷)

۲- چرا نوح انتخاب شد تا یک کشتی بسازد؟ (۶: ۸-۹)

۳- به نظر شما خدا از طریق نوح چه کاری را انجام داد؟ (پیدایش ۶: ۱۷-۲۲, عبرانیان ۱۱: ۷ را نیز ببینید.)

ابراهیم

۱- ابراهیم جایگاه منحصر به فردی در تاریخ جهان احراز نموده است. سه دین یهود، مسیحیت و اسلام ابراهیم را به عنوان بانی ایمان خود محسوب می‌کنند. بر اساس پیدایش ۱۲: ۲-۳, ۱۶: ۴, ۱۵: ۱۷, ۱۹ هر کدام از این ادیان چگونه منشأ ایمان خود را به ابراهیم نسبت می‌دهند؟

۲- به نظر شما چرا خدا اجازه داد تا تقاضایش از ابراهیم در پیدایش ۲۲: ۱-۲ ثبت گردد؟

۳- پیدایش ۲۲: ۸ را مطالعه کنید و در مورد آن توضیح دهید.

۴- تمایل ابراهیم به این کار چگونه نمایی از عشق و محبت خدا نسبت به ما را به تصویر می‌کشد؟

کاربرد عملی در زندگی

۱- واکنش خدا نسبت به قائن چه درس مهمی را به شما می‌آموزد؟

۲- به نظر شما اگر در زمان نوح بودید آیا اجازه می‌یافتید با نوح سوار کشتی شوید؟ چرا بلی، و چرا خیر؟

۳- بر اساس وعده‌ای که در پیدایش ۱۲: ۳ داده شده است، شما و خانواده‌تان چگونه از ابراهیم برکت یافته‌اید؟

۴- داستان قربانی اسحاق برای خدا توسط ابراهیم که در باب ۲۲ پیدایش ذکر شده است، چگونه می‌تواند به رشد ایمان شما کمک نماید.

درس سوم

موسی، عید فصح و خروج

هدف درس: یادگیری راه رفتن با ایمان و تکیه کردن به خداوند و آرام‌گرفتن در او

قرائت: خروج ۳، ۴، ۱۲، ۱۴

آیه حفظی: اول قرنتیان ۱۰: ۱۳

یعقوب که نوه ابراهیم بود برای رهایی از قحطی، خانواده خود را به مصر برد. پس از گذشت چهار صد سال، نسل او تکثیر و بسیار افزایش یافت. در این زمان پادشاهی جدید در مصر بر تخت نشست، جمعیت زیاد بنی اسرائیل او را نگران ساخته بود و در نتیجه، او آنها را به بردگی و کارهای سخت واداشت.

بابهای اول و دوم کتاب خروج این وقایع و نیز تولد و زندگی موسی و استغاثه قوم نزد خدا به جهت رهایی را شرح می‌دهد. خدا استغاثه قوم را شنید و موسی را فرستاد تا آنها را از مصر رهایی دهد.

مطالعه کتاب مقدس

موسی، رهبر قوم

۱- عبرانیان ۱۱: ۲۳-۲۹ را بخوانید.

به نظر شما چرا خدا موسی را برای رهبری قوم خود انتخاب نمود؟

۲- خروج ۳-۴ را بخوانید.

خدا وقتی قصد و هدفی را که برای موسی در نظر داشت با او در میان گذاشت، به نظر خدا قوم اسرائیل چه عکس‌العملی نشان می‌دادند؟ (خروج ۳: ۱۸)

قرار بود چه کسی کار رهایی قوم را انجام دهد؟ (خروج ۳: ۱۷، ۲۰-۲۱، ۴: ۱۲)

نقش موسی چه بود؟

۳- در خروج ۴ موسی چگونه پاسخ داد و خدا چگونه با هر یک از پاسخهای او برخورد کرد؟
آیات ۱-۹

آیات ۱۰-۱۲

آیات ۱۳-۱۷

۴- در خروج ۴: ۱ موسی در مورد بنی اسرائیل می‌گوید: «همانا مرا تصدیق نخواهند کرد». وقتی که موسی خدا را اطاعت نمود، مردم چه عکس‌العملی نشان دادند؟ (۴: ۳۱)

عید فصح

خروج ۱۲ را بخوانید.

۱- چرا خدا بلا را در این هنگام می‌فرستاد؟ (آیه ۱۲)

۲- مهمترین دستوری که به بنی اسرائیل داده شد چه بود؟ (آیه ۱۳)

۳- طبق آیات زیر چه رابطه‌ای بین مرگ مسیح و فصح وجود دارد؟

خروج ۱۲: ۳ یوحنا ۱: ۲۹

خروج ۱۲: ۵-۶ اشعیا ۵۳: ۷, اول پطرس ۲: ۲۲

خروج ۱۲: ۶ - اول قرنتیان ۵: ۷

خونی که می‌بایست بر دو قایمه در و بر سر در خانه زده می‌شد، چه شکلی را به وجود می‌آورد؟

۴- به نظر شما برای کسانی که از اوامر داده شده توسط موسی سرپیچی کردند چه اتفاقی رخ داد؟

این تصویر چه حقیقت روحانی را برای ما آشکار می‌سازد؟

۵- خروج ۱۲: ۲۹ در رابطه با احترامی که خدا برای مقام و منزلت انسانی قائل است چه درسی را به ما

می‌آموزد؟

این موضوع چگونه با شرایط و وضعیت هر شخصی که هنوز مسیح را نپذیرفته مربوط می‌گردد؟

خروج ("خارج شدن یا بیرون رفتن")

۱- بلافاصله پس از عید فصح یکی از مهمترین وقایع تاریخ قوم اسرائیل به وقوع پیوست. این واقعه کدام است؟ (خروج ۱۲: ۴۰ - ۴۲)

۲- خروج ۳: ۷-۸ را با یوحنا ۳: ۱۶ مقایسه کنید. چه رابطه‌ای بین این دو می‌بینید؟

۳- یکی از برجسته‌ترین و مشهورترین معجزات دنیا در خروج ۱۴ به ثبت رسیده است این معجزه را بطور خلاصه شرح دهید.

این واقعه چه حقیقت روحانی‌ای را در ذهن شما تداعی می‌کند؟

۴- زمانی که بنی اسرائیل در بیابان بودند، با مشکلات و آزمایشهای بسیاری مواجه شدند. آنها قبل از آن که وارد سرزمین موعود شوند طی سالهای زیادی که در بیابان سرگردان بودند. بارها نسبت به خدا قصور ورزیدند (خروج ۱۷: ۱-۷, ۳۲: ۱-۶, ۱۵-۲۰ و اعداد ۲۱: ۴-۹ را ببینید).
از این وقایع ثبت شده در عهد عتیق، امروزه ما چه درس عبرتی می‌گیریم و چه ارزشی برای ما دارد؟ (اول قرنیتان ۱۰: ۵-۱۱)

چه رفتار یا دیدگاه اشتباه و چه گناهایی در این نمونه‌ها نشان داده شده است؟

۵- در شرح حال مختصری که در مورد سرگردانی بنی اسرائیل در بیابان در اول قرنیتان ۱۰: ۱-۱۳ ذکر شده است، خدا چه وعده‌ای برای شما دارد؟

آیه‌ای که وعده خدا در آن ذکر شده بنویسید و آن وعده را از خدا بخواهید.

کاربرد عملی در زندگی

۱- خدا در خروج ۴: ۲ چه سوالی از موسی نمود؟

۲- خدا از ما انتظار دارد تا از آنچه که داریم استفاده نماییم. موسی از یک عصا استفاده نمود. شما چه چیزی در دست دارید؟

۳- به نظر شما خدا می‌خواهد که چگونه از آنچه او به شما سپرده است استفاده کنید؟

۴- چگونه می‌توانید از اول قرن‌تین ۱۰: ۱۳ برای زندگی روزانه خود بهره‌گیرید؟

درس چهارم

شریعت و فیض

هدف درس: درک ناتوانی ما برای حفظ یا انجام شریعت و نیاز ما به فیض خدا

قرائت: غلاطیان ۳

آیه حفظی: رومیان ۶: ۲۳

در کلام مقدس خدا، شریعت موسی و فیض خدا دایما در مقابل هم قرار داده شده‌اند. تحت شریعت، خدا/از انسان عدالت را می‌طلبد. شریعت با اعمال در ارتباط است. اما تحت فیض، خدا در مسیح به انسان عدالت را عطا می‌کند و ما می‌توانیم با ایمان عدالت خدا را نصیب خود سازیم (یوحنا ۱: ۱۷، افسسیان ۲: ۸-۹).

توسط شریعت ماگناه را می‌شناسیم (رومیان ۷: ۷-۸، غلاطیان ۳: ۱۹). پولس رسول در ضمن فرمود: *«من تا زمانی که از احکام شریعت آگاهی نداشتم، از زندگی آسوده‌ای برخوردار بودم. اما وقتی از این احکام آگاهی یافتم، متوجه شدم که آنها را زیر پا گذاشته‌ام و به همین علت گناهکار و محکوم به مرگ هستم»* (رومیان ۷: ۹). پولس آه و ناله می‌کند چون به دلیل طبیعت گناه‌آلود دایما با گناه در حال کشمکش و مبارزه است: *«طبیعت تازه‌ام مایل است خواست خدا را انجام دهد، اما چیزی در عمق وجودم، در طبیعت نفسانی من هست که با فکرم در جنگ و جدال می‌باشد و در این مبارزه پیروز می‌شود و مرا برده‌گناه می‌سازد، گناهی که هنوز در درون من وجود دارد..... وای که در چه تنگنای وحشتناکی گرفتار شده‌ام! چه کسی می‌تواند مرا از چنگ این طبیعت مرگبار آزاد کند؟»* (رومیان ۷: ۲۲-۲۴).

با وجود فیض خدا که ما را توسط عیسی مسیح از احساس تقصیری که شریعت در ما ایجاد کرده بود و از بندگی و اسارتی که گناه به وجود آورده بود آزاد کرده است، برای هر فرزند خدا این کشمکش و مبارزه وجود دارد. پولس در ادامه فرمود: <خدا را شکر، این کار را خداوند عیسی مسیح انجام می‌دهد> (آیه ۲۵). گرچه عیسی مسیح تصویر نهایی فیض خدا را نشان می‌دهد اما ما می‌توانیم فیض و رحمت خدا را در داستانهای عهد عتیق کاملاً مشاهده نماییم. کشمکش و مبارزه انسانی که تحت شریعت است بطور روشنی به ما نشان می‌دهد که نجات و رهایی تنها از طریق فیض و رحمت خدا میسر می‌شود. در نتیجه ما تعادلی را بین داوری گناهان توسط خدا و وسایل و شیوه‌های الهی برای نجات و رهایی کسانی که صادقانه به او اعتماد می‌کنند و از او اطاعت می‌نمایند می‌بینیم.

مطالعه کتاب مقدس

شریعت

وقتی صحبت از "شریعت" می‌کنیم، اغلب ده فرمان خدا به ذهن ما خطور می‌کند. ده فرمان در خروج باب ۲۰ آمده و در تثنیه ۵ تکرار شده است. مفاده ده فرمان از این قرار است:

- I. تو را خدایان دیگر غیر از من نباشد.
 - II. هیچگونه بتی به شکل حیوان یا پرنده یا ماهی برای خود درست نکن.
 - III. از نام من که خداوند خدای تو هستم سو استفاده نکن.
 - IV. روز سبت را به یاد داشته باش و آن را مقدس بدار.
 - V. پدر و مادر را احترام کن.
 - VI. قتل مکن.
 - VII. زنا مکن.
 - VIII. دزدی مکن.
 - IX. بر همسایه خود شهادت دروغ مده.
 - X. به هیچ چیز همسایه‌ات طمع موز.
- ۱- عیسی این ده حکم را در دو حکم خلاصه نموده (متی ۲۲: ۳۷-۴۰). آنها کدامند؟

۲- عقیده یعقوب درباره وخامت شکستن حتی یکی از این احکام چگونه بود؟ (یعقوب ۲:

(۱۰)

آنچه شریعت انجام می‌دهد

تثنیه ۲۹: ۲۹، ۳۰: ۱۱-۲۰ را بخوانید.

شریعت موسی یک عهد یا پیمان بر اساس اعمال بود. خدا فرمود: "کن" و "مکن". ده احکام شریعت قطعی و مشخص بود و مجازات کسی که آنها را می‌شکست نیز قطعی و مشخص بود.

فرهنگ لغت <وبستر> (Webster) قانون یا شریعت را چنین تعریف می‌کند: "قانون یا شریعت قاعده‌ای است در رابطه با یک رفتار و عمل که توسط یک مرجع حاکم مقرر می‌شود و به وسیله تعیین مجازات در صورت شکستن آن به مورد اجرا گذاشته می‌شود." قانون، همیشه دو چیز را در بر می‌گیرد: یک استاندارد و یک هدف.

این فرامین به عنوان معیار و محک عدالت خدا برای آن زمان محسوب می‌شد. این فرامین به معنی واقعی کلمه، معیار و محکی برای انسان بود و گناه انسان را نشان می‌داد. عهد جدید آشکار می‌سازد که "از شریعت دانستن گناه است." عیسی مسیح آمد تا "شریعت را تمام کند"، و اکنون معیار و محک جدید عدالت خدا، خود عیسی مسیح است.

۱- مردم خداپرست در برابر اموری که خدا از خود مکشوف ساخته است باید چه عکس‌العملی نشان دهند؟
(تثنیه ۲۹: ۲۹، ۳۰: ۱۱، ۱۹)

۲- چکیده تمام شریعت چیست؟ (تثنیه ۳۰: ۱۶، ۲۰) مختصراً بنویسید.

۳- عیسی مسیح در انجیل مرقس ۱۲: ۲۹-۳۱ چگونه اراده خدا را برای انسان خلاصه کرد؟

۴- به نظر شما بر اساس متی ۵: ۱۷، مسیح شریعت را چگونه ارزیابی می‌کرد؟

۵- رومیان ۳: ۱۹-۲۶ را بخوانید.

شریعت چه چیزی را آشکار می‌سازد؟ (آیات ۱۹-۲۰)

شریعت بر چه شهادت می‌داد و حال آن که خود قادر نبود تماماً آن را آشکار سازد؟ (آیه ۲۱)

مکاشفه کامل چگونه بر ما مکشوف گردید؟ (۳: ۲۲-۲۴)

فیض

۱- ترجمه تفسیری رومیان ۳: ۱۹-۲۶ در فهم فیض خدا به شما کمک خواهد کرد. در حالی که این متن از کلام را می‌خوانید زیر کلماتی که معنی خاصی برای شما دارند خط بکشید.

> بنابر این، خدا یهودیان را خیلی شدیدتر دآوری و مجازات خواهد کرد، زیرا ایشان می‌بایست به جای این که مرتکب چنین گناهانی شوند، دستورات و احکام خدا را به جا آورند. به همین علت هیچیک از ایشان نخواهد توانست برای بی‌ایمانی و گناهان خود، عذر و بهانه‌ای بیاورد. در حقیقت، تمام مردم دنیا در برابر تخت دآوری خدای قادر مطلق، مقصر و محکومند. پس ملاحظه می‌کنید که با اجرای شریعت، کسی هرگز نمی‌تواند رضایت خدا را حاصل کند. در واقع هر چه بیشتر شریعت را بدانیم، بیشتر پی می‌بریم که آن را زیر پاگذارده‌ایم. شریعت فقط چشمان ما را باز می‌کند تا گناهان خود را ببینیم.

اما اکنون خدا راه دیگری برای نجات به ما نشان داده است. ما تا به حال سعی می‌کردیم با اجرای مقررات و تشریفات مذهبی، به این نجات و رستگاری دست یابیم و در حضور خدا پاک و بی‌گناه شمرده شویم. اما به وسیله این راه جدید، دیگر این گونه نیست، هر چند که این راه چندان هم تازه نیست، زیرا کتاب آسمانی ما از زمانهای گذاشته نوید آن را داده بود.

اینک خدا چنین مقرر داشته که اگر کسی به مسیح ایمان بیاورد، از سر تقصیرات او بگذرد و او را کاملاً بی‌گناه به حساب آورد. همه انسانها نیز بدون توجه به مقام و یا سوابقشان، می‌توانند از همین طریق، یعنی ایمان به عیسی مسیح نجات پیدا کنند. آری، همه گناه کرده‌اند و هیچکس به آن کمال مطلوب و پر جلالی که خدا انتظار دارد، نرسیده است. اما اکنون اگر به عیسی مسیح ایمان آوریم، خدا ما را کاملاً بی‌گناه به حساب می‌آورد، چون عیسی مسیح به لطف خود بطور رایگان گناهان ما را برداشته است.

خدا عیسی مسیح را فرستاد تا مجازات گناهان ما را متحمل شود و خشم و غضب خدا را از ما برگرداند. خدا خون مسیح و ایمان ما را وسیله‌ای ساخت برای نجات ما از غضب خود. به این ترتیب او عدالت خود را ظاهر نمود. اگر او کسانی را که در زمانهای گذشته گناه کرده بودند مجازات نکرد، این هم کاملاً عادلانه بود، زیرا او منتظر زمانی بود که مسیح بیاید و گناهان آنها را نیز پاک سازد. در زمان حاضر نیز خدا از همین راه گناهکاران را به حضور خود می‌پذیرد، زیرا عیسی مسیح گناهان ایشان را برداشته است.<

۲- رومیان ۳: ۲۰ را با افسسیان ۲: ۸-۹ مقایسه کنید و نتایج بررسی خود را یادداشت نمایید.

حفظ شریعت چه احساسی در شخص ایجاد می‌کند؟

زندگی کردن تحت فیض، آیا اشتیاق بیشتری در شما برای اطاعت از خدا ایجاد می‌کنند یا اشتیاق کمتری؟

چرا؟

کاربرد عملی در زندگی

۱- اگر کسی روبه‌رو شوید که برای خشنود ساختن خدا به کارهای خوب خویش تکیه می‌کند، شما چگونه تفاوت بین شریعت و فیض خدا را به او توضیح خواهید داد؟

۲- مسیح چه ارتباطی دارد:
با شریعت؟

با فیض؟

۳- شما چه ارتباطی دارید:
با شریعت؟

با فیض؟

۴- درک شما از شریعت و فیض چه تفاوتی در اشتیاق و میل شما برای خشنود ساختن خدا به وجود خواهد آورد؟

درس پنجم

رهایی و بخشش (آمزش)

هدف درس: ایمان داشتن به وعده‌های خدا و حفظ مشارکت و مصاحبت با خدا به دور از مانع گناه

قرائت: یوشع ۱، ۷، ۸، ۲۳

آیه حفظی: یوشع ۱: ۹

زمانی که در مورد یوشع و داود فکر می‌کنیم متوجه می‌شویم که هر یک از آنها ویژگی یا خصوصیت خاصی داشتند که آنها را متمایز می‌کرد و آنها به خاطر داشتن آن خصوصیت معروف می‌باشند.

یوشع فرمانده نظامی برجسته موسی بود که نهایتاً قوم اسرائیل را به داخل سرزمین موعود رهبری نمود. صفت بارز او این بود که او یک "رهانده" بود. از دوازده جاسوسی که موسی برای تجسس سرزمین وعده فرستاد، تنها یوشع و کالیب اعتماد کامل داشتند که خدا به آنها برای تسخیر سرزمین کنعان یاری خواهد نمود.

آنها مایل بودند تا از خدا اطاعت نمایند به همین دلیل از اشخاص بالغی که بردگی در مصر را تجربه کرده بودند تنها این دو وارد سرزمین موعود شدند. یوشع برای چالشهایی که در پیش رو داشت، وفادارانه هدایت خدا را می‌طلبید به همین دلیل خدا او را به جانشینی موسی برگزید تا رهبر و رهاننده قوم اسرائیل باشد.

داود یک چوپان، شاعر و یک سرباز بود که دومین و بزرگترین پادشاه اسرائیل گردید. او به دلیل وجود اصل "بخشش یا عفو" در زندگی خود معروف است.

داود یکی از اجداد مسیح است که اسم او در "تالار ایمان" در عبرانیان باب ۱۱ جزو مردان ایمان ذکر شده است. خدا او را به عنوان مردی که "موافق دل خود" است (اول سموئیل ۱۳: ۱۴) یعنی کسی که به اراده خدا عمل خواهد کرد، توصیف نموده است. بی‌شک او یکی از معروفترین شخصیت‌های عهد عتیق بود. اما او در زندگی خود جنبه‌های تاریک و نقطه ضعفهایی نیز داشت. او با بتشیع مرتکب زناگردید و ترتیب قتل شوهرش اوریای حتی را نیز داد. به علاوه، او با ناطاعتی از خدا دستور سرشماری قوم اسرائیل را صادر نمود.

با وجود این قصورها، داود ایمان تغییر ناپذیری به امانت و طبیعت بخشنده یا آمرزنده خدا داشت. این ایمان داود برای ما یک مایه دلگرمی محسوب می‌شود. داود همیشه سریعاً به گناهان خود صادقانه و از تمامی دل اعتراف می‌کرد و خدا هرگز آموزش خود را از او باز نمی‌داشت (مزمو ۳۲: ۱-۵).

درسی که از این مثال می‌آموزیم این است که ممکن است خدا اجازه دهد تا از نتایج و پیامدهای گناه خود دچار رنج و زحمت شویم، همانطور که داود دچار آن شد، اما از سوی دیگر هر زمان قصوری انجام دهیم می‌توانیم روی محبت و بخشش خدا حساب کنیم.

صفت مشترکی که داود و یوشع هر دو داشتند اعتماد به خدا بود. این صفت، آنها را به اوج عظمت رساند.

داود بیش از هر پادشاهی دیگر رابط بین خدا و قوم خویش بود. خدا به این پادشاه فرمود: "خانه و سلطنت تو به حضورت تا به ابد پایدار خواهد شد و کرسی تو تا به ابد استوار خواهد ماند" (دوم سموئیل ۷: ۱۶، در ضمن مزمو ۸۹: ۳-۴، ۲۷-۲۹، ۱۳۲: ۱۱ را ببینید).

این وعده از طریق پادشاهی بزرگ که قرار بود روزی از خاندان داود متولد شود، می‌باید تحقق پذیرد. مطابق پیشگوییها، این پادشاه بزرگ خود می‌باید تا ابد زنده باشد و یک پادشاهی بی‌زوال ایجاد نماید (اشعیا ۹: ۶-۷، لوقا ۱: ۳۰-۳۳).

شما را تشویق می‌نمایم تا این درس را کاملاً مطالعه کنید و از خدا بخواهید به شما کمک نماید تا اصول این درس را در زندگی خود به کارگیرید.

مطالعه کتاب مقدس

یوشع و رهایی

نام یوشع بینشی در مورد کتابش می‌دهد. نام او به معنی "یهوه نجات دهنده" است. اسم "عیسی" در عهد جدید از همین نام آمده و به همان معنی است.

۱- یوشع ۱: ۹-۱۰ را بخوانید و فهرست وعده‌های خدا به یوشع را ذکر کنید.

شرط تحقق این وعده‌ها چه بود؟

کدامیک از این وعده‌ها را می‌توانید به زندگی خود مربوط سازید؟ چگونه؟

۲- در باب ۷ چرا خدا به یوشع گفت از دعاکردن باز ایستد؟

خدا در مزمور ۶۶: ۱۸ به شما چه می‌گوید؟

چگونه می‌توانید اعداد ۳۲:۲۳ را با این آیه ربط دهید؟

۳- وقتی که گناه رفع گردید چه اتفاقی افتاد؟ (یوشع ۸: ۱)

۴- یوشع قبل از وفات خود چه دستوری به قوم داد؟ (یوشع ۲۳: ۶)

۵- ویژگی یوشع به عنوان رهاننده قوم چگونه حکایت از کاری که مسیح برای ما انجام داد می‌کند؟

داود و آموزش

۱- اول سموئیل ۲۴ و دوم ۵ و ۱۲ را بخوانید. در حالی که این فصول را می‌خوانید در کنار صفات زیر که

صفات داود بودند، آیات مربوط را بنویسید:

فرمانبرداری

صمیمیت و صداقت

شجاعت

اعتماد و توکل به خدا

صلاحیت و توانمندی رهبری

شهوت گناه‌آلود

پشیمانی و غم برای گناه

۲- عظمت شخصیت داود در قسمتهایی که خواندید در بسیاری از جنبه‌های زندگی او مشاهده می‌گردد. کلام خدا او را به عنوان "مردی موافق دل خدا" توصیف نموده در نتیجه او جایگاه رفیعی در میان قهرمانان ایمان

احراز نموده است. لقب عیسی، به عنوان فرمانروای قوم خدا <پسر داود> می‌باشد. با وجود این، بسیاری داستانهایی را که مورد گناهان فجیع داود نقل شده است مغایر با جایگاه و مقام او به عنوان یک رهبر روحانی می‌پندارند. شما چگونه می‌توانید چنین شخصیتی را به عنوان نمونه برجسته "مردی موافق دل خدا" محسوب کنید؟

اگر قادر به پاسخ دادن سوال فوق باشید، مسلماً به ماهیت ایمانی که کتاب مقدس بیان می‌کند پی برده‌اید. دوم سموئیل ۱۲ را دوباره بخوانید و سپس مزمور ۳۲ و ۵۱ را که داود در همان موقع نوشت بخوانید (می‌توانید از رومیان ۴: ۱-۸ یا لوقا ۷: ۳۶-۵۰، ۱۸: ۹-۱۴ در فهم مطلب کمک بگیرید).

۳- تجربه داود چگونه از رویه و رفتار مسیح نسبت به گناهکاران حکایت می‌کرد؟ بطور مشخص بنویسید.

۴- نقش مسیح به عنوان پادشاه و کاهن اعظم چه رابطه‌ای با رهایی و آمرزش داد؟

کاربرد عملی در زندگی

۱- شما هم اکنون از چه گناه یا مشکلی باید رهایی پیدا کنید؟

۲- امثال ۲۸: ۱۳ را بخوانید. چگونه می‌توانید از این آیه برای مشکل خود بهره بگیرید؟

۳- یوشع ۲۴ را بخوانید. از آیه ۳-۱۳ به تمام کارهایی که خدا برای قوم اسرائیل انجام داده و به خود نسبت می‌دهد توجه کنید.

از خدا چه می‌خواهید تا برای شما انجام دهد؟

دعا کنید و با ایمان از خدا بخواهید تا در مواردی که به کمک او نیاز دارید، از جانب شما اقدام نماید.

۴- حالت باطنی شما در مقایسه با یوشع و داود چگونه است؟

با نگاه به این نمونه‌های چگونه می‌توانید زندگی خداپسندانه‌تری داشته باشید؟

درس ششم

ایلیا، قدرت مردی که به وسیله روح خدا هدایت می‌شد

هدف درس: خدمت به خدا با قوت و شجاعت

قرائت: اول پادشاهان ۱۷-۱۸

آیه حفظی: اول پادشاهان ۱۸: ۲۱

ایلیا از معروفترین و مهیج‌ترین انبیای اسرائیل بود، شخصیت پیچیده، مرد بیابان‌گردی که رو در روی پادشاهان قرار می‌گرفت. رسالت و مأموریت او این بود که پرستش یعل را از اسرائیل ریشه‌کن سازد. قاموس کتاب مقدس (Holman) به نقل از <نلسون پرایس> (Nelson Price) او را "باشکوه‌ترین و رمانتیک‌ترین شخصیتی که اسرائیل تاکنون پرورده" بود، توصیف می‌کند او نمونه‌ای از شخصی قدرتمند است که به وسیله روح خدا هدایت می‌شود.

او نبوت کرده به اخاب پادشاه گفت که در این سالها شبنم و باران جز به کلام او نخواهد بارید. در صرفه صیدون او پسر بیوه‌زنی را زنده کرد (اول پادشاهان ۱۷: ۱۷-۲۴). بر روی کوه کرمل به درخواست او آتش از آسمان نازل شد (اول پادشاهان ۱۸: ۱۶-۴۶). به علاوه دوم پادشاهان ۲: ۱-۱۲ نقل می‌کند که او با ردای خود به آب رودخانه اردن زد و آب از میان شکافته شد، طوری که او و الیشع بر خشکی عبور نمودند. سپس در حالی که الیشع تماشا می‌کرد او توسط اربه آتشین به آسمان ربوده شد.

خدا توسط ملاکی نبی وعده داد که نبی‌ای دیگر همچون ایلیا برای اسرائیل ظهور خواهد نمود و او <دل پداران را به سوی پسران و دل پسران را به سوی پدران خواهد برگردانید> (ملاکی ۴: ۵-۶). این نبوت توسط یحیی تعمید دهنده پذیرفت. لوقا پیغام فرشته خداوند را به زکریا، پدر یحیی در مورد پسرش چنین نقل می‌کند: <او به روح و قوت الیاس (ایلیا) پیش روی وی خواهد خرامید، تا دل‌های پدران را به طرف پسران و نافرمانان را به حکمت عادلان بگرداند تا قومی مستعد برای خدا مهیا سازد> (لوقا ۱: ۱۷).

انجیل متی، مرقس و لوقا ظاهر شدن ایلیای نبی و موسی را به همراه عیسی بر روی کوه تبدیل هیئت گزارش می‌کنند. در ضمن، بنا به نظر بسیاری از محققین کتاب مقدس یکی از دو شاهد مذکور در مکاشفه ۱۱: ۴-۶ ممکن است ایلیای نبی باشد. علت این تصور آن است که <آنها قدرت به بستن آسمان دارند (همچون ایلیای نبی) تا در ایام نبوت ایشان باران نبارد...>.

یقیناً ایلیای نبی مردی بود که توسط روح خدا هدایت می‌شد. قدرت واقعی این نبی به دلیل معجزاتی که می‌کرد نبود. رمز تمام توانایی او در رابطه شخصی او با خدا نهفته بود.

همان روح‌القدس که به ایلیای نبی قدرت می‌داد، امروزه در وجود همه فرزندان خدا ساکن است. عیسی مسیح وعده داد که زمانی که روح‌القدس بر ما نازل شود قوت مورد نیاز را خواهیم یافت (اعمال ۱: ۸) و این قوت به ما توانایی خواهد داد تا زمانی که به تحقق فرمان بزرگ کمک می‌کنیم شاهدان موثر و ثمربخشی برای مسیح باشیم.

با این که ما همیشه آرزو می‌کنیم تا معجزات شگفت‌انگیزی برای خداوندان انجام دهیم ولی مهمترین امر این است که رابطه ما با خدا همیشه برقرار باشد. او تنها زمانی می‌تواند ما را به کارگیرد که ما با تمام وجود خواهان اراده و هدف او برای زندگیمان باشیم.

مطالعه کتاب مقدس

ایلیا

- ۱- اول پادشاهان ۱۷: ۱-۷ را بخوانید. صحیح یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید.

- بند آمدن باران به همه عوامل زیر بستگی داشت:
- خدا زنده بود، ایلیا در حضور خدا می‌زیست، سخنان ایلیا باران را کنترل نمود.
- کتاب مقدس می‌گوید که ایلیا مشتاقانه طالب اراده خدا بود.
- گرچه ایلای نبی از عاقبت کار خبر نداشت ولی احکام خدا را فی‌الفور اطاعت می‌کرد.
- ایلیا فکر کرد که این کار محال است، بنابر این شک نمود.
- نهر آب خشکیده و این ثابت کرد که حق با اوست.
- ۲- شما در انجام چه وظیفه‌ای قصور نموده‌اید، به این دلیل که نمی‌توانستید سرانجام کار را ببینید.

بیوه زن

- ۱- اول پادشاهان ۱۷: ۸- ۲۴ را بخوانید و مشخص کنید آیا جملات زیر درست هستند یا خیر.
- مشخصه بارز ایلای نبی اطاعت محض و کامل بود.
- وقتی که پسر آن بیوه زن مرد، حس قصور آن زن را متوجه خود ساخت.
- خدا هم اکنون مایل است آن قصوری که در موقع بحران، ایمان ما را فلج می‌کند، از ما دور سازد.
- ۲- آیا به نظر شما برداشتن قدم ایمان ایلیا که او را وا می‌داشت که به یک چنین بیوه زن فقیری تکیه نماید، عمل خفت‌باری نبود؟

- ۳- به نظر شما چرا خدا با ما اینچنین عمل می‌کند؟

اخاب

- ۱- اول پادشاهان ۱۸: ۱- ۱۸ را بخوانید. مشخص کنید که آیا جملات زیر صحیح هستند یا خیر.
- اخاب حداقل به فکر حیوانات خود بود.
- اخاب از پذیرفتن دلیل اصلی این اتفاقات امتناع کرد (آیات ۱۷-۱۸).
- با این وجود، ایلیا به دلیل اصلی این وقایع واقف بود و آن را اعلام نمود (آیات ۱۷-۱۸).
- ۲- زمانی را در نظر بگیرید که ندانسته سبب ایجاد مشکل برای دیگران شده‌اید. توضیح دهید.

کار شما چه نتیجه‌ای به دنبال داشت؟

۳- چگونه می‌توانستید از این گناه اجتناب کنید؟ (امثال ۳: ۵-۶)

انبیای بعل

۱- اول پادشاهان ۱۸: ۱۸ - ۴۰ را بخوانید. در کنار جملات زیر که اعمال ایلای نبی است، آیات مربوطه را بنویسید:

----- قوم را به دلیل سازش با ملتهای دیگر توبیخ نمود

----- دشمنان خدا را به مبارزه دعوت کرد

----- به شوخی انتقاد و آنها را خجل می‌ساخت

----- دستور داد تا روی مذبح آب بریزند

----- از خدا خواست تا خود را بشناساند

----- دستور داد تا کاهنان بعل را بکشند

۲- این واقعه را چگونه می‌توان با عصر حاضر مربوط ساخت؟

۳- دعای ایلای در آیه ۳۶ نمایانگر مکاشفه‌ای عالی از یک زندگی است که توسط روح القدس هدایت می‌گردد. به نظر شما چرا این جمله صحیح است؟

کاربرد عملی در زندگی

۱- رابطه ایلای با خدا را توصیف کنید.

۲- رابطه شما با خدا و قوت شما در مقایسه با ایلای نبی چگونه است؟

۳- قدرت خدا چگونه از طریق شما بر زندگی اثر گذاشته است؟

۴- برای این که قدرت خدا را که مایل به داشتن آن هستید به دست آورید، چه تغییری در حالات روانی و روحی شما باید صورت پذیرد؟

درس هفتم

ارمیا، شاهی که به تنهایی ایستادگی نمود

هدف درس: خدمت وفادارانه به خدا در شریط مأیوس کننده

قرائت: ارمیا ۱، ۲۰، ۲۱

آیه حفظی: ارمیا ۲۳: ۲۹

اگر شما فکر می کنید که ایستادگی برای مسیح در خانه، دانشگاه یا اجتماعی که در آن زندگی می کنید برای شما دشوار است، زندگی ارمیای نبی می تواند شما را دلگرم نماید. او نبی ای بود که سختیها و فشارها را تحمل کرد. او علی رغم سوء قصدهای متعددی که به جان او می شد، به عنوان پیام آور وفادار خدا عمل نمود. دشمنان او حتی صداقت و درستی نبوتهای او را زیر سوال بردند. او دایما با رهبران و مراجع مذهبی و سیاسی وقت برخورد داشت. نکته عجیب این که او توصیه کرد تا قوم، خود را به نبوکدنصر، امپراطور بابل که منفورترین دشمن یهوا بود تسلیم نمایند و حتی نبوکدنصر را نیز "بنده خداوند" می خواند (ارمیا ۲۵: ۹، ۲۷: ۶). او حتی از همکاران خود خواست تا به سوی دشمن بروند و به همین دلیل او متهم به خیانت گردید.

گاهی او به خاطر رنجها و سختیهای کار خود به خدا شکوه و شکایت می کرد. اما او آنقدر به خاطر وضعیت منحط قوم خود اندوهیگن بود که با وجود همه این مشکلات مقاومت نموده و وفادارانه کلام خدا را به آنها می گفت، به همین دلیل به او لقب "نبی گریان" داده اند.

ارمیای نبی برای ما نمونه ای است از شخصی که علی رغم همه مشکلات به وظیفه خود کاملاً عمل می نماید، مخصوصاً برای ما در این عصر که بسیاری از مسیحیان فاقد تعهدات دراز مدت برای امور الهی هستند. گاهی ما نیز باید همچون ارمیا در مخالفتهای شدید و غیر قابل تصور به تنهایی ایستادگی کنیم و کلام خدا را اعلام نماییم و وفادارانه، احکام الهی را اطاعت کنیم.

مطالعه کتاب مقدس

دعوت ارمیا

ارمیا باب ۱ را بخوانید.

- ۱- وقتی به آیاتی از کتاب مقدس بر می‌خورید که به شما حکم می‌کنند درباره مسیح سخن بگویید، آیا هرگز گفته‌اید: <ممکن نیست بتوانم این کار را انجام دهم، در این خصوص آموزش ندیده‌ام>؟
ارمیای نبی چه گفت؟ (۱: ۶)

- ۲- برای این که بتوانید بطور موثر سخن بگویید باید مطلبی برای گفتن داشته باشید. شما برای گفتن، پیغام مناسب و درست را از کجا کسب می‌نمایید؟ (۱: ۷-۱۷)

امروز خدا به چه طریق دهان ما را لمس می‌کند؟ (افسسیان ۵: ۱۸)

- ۳- یک چنین مخالف شدیدی که ارمیای نبی با آن برخورد کرد، برای مردم امریکا مقوله ناآشنایی است، گرچه در برخی نقاط دنیا متداول است. این آیات چگونه می‌توانند به ما برای غلبه بر مخالفت‌هایی که با آنها روبه‌رو می‌شویم کمک نمایند؟ (۱: ۸، ۱۸-۱۹)

دستگیر شدن ارمیا و دعای او

ارمیا ۱۹: ۱۴-۱۵ را بخوانید. در آیه ۱۴ می‌بینیم که نه فقط آنچه ارمیا گفت بلکه جایی که صحبت کرد و اشخاصی که با آنها تکلم نمود، همه به هدایت مستقیم خداوند صورت گرفت. این عامل یکی از رموز تأثیر ایلیای نبی نیز بود. این همان راز یا سر پر شدن از روح القدس است.
روح القدس ما را به سوس کسانی که می‌خواهد آنها را لمس کند هدایت می‌نماید. در نتیجه، مسیحیان پر از روح القدس، ایمان خود را در هر فرصت مناسب با دیگران در میان می‌گذارند. پولس رسول در کولسیان ۱: ۲۸ می‌نویسد: <پس هر کجا که می‌رویم، با هر کسی که مشتاق شنیدن باشد درباره مسیح سخن می‌گوییم>.
آیه ۱۵ پیغام ناخوشایند ارمیا را بطور خلاصه بیان می‌کند: <محکومیت پایتخت یعنی اورشلیم، بدین معنی که لشکریان بابل آن را منهدم خواهند نمود. او به مردم توصیه می‌کند که تسلیم شوند و از مصائب ناشی از محاصره شهر اجتناب نمایند، چون مقاومت بی‌فایده است زیرا خدا جانب دشمنان را دارد.>
ارمیا ۲۰ را بخوانید.

- ۱- این مجازات چه تأثیری بر پیغام و شهادت ارمیا گذاشت؟ (۲۰: ۱-۶)

۲- آیات ۷-۱۸ نمونه‌ای از دعا‌های صادقانه بدون وقفه‌ای است که در سراسر کتاب ارمیا به صورت پراکنده دیده می‌شود. این دعاها چه چیزی در مورد بی‌باکی و شجاعت آشکار نبی بیان می‌کنند؟

۳- پیغام ارمیا به حدی باعث عدم محبوبیت او گردید که او تصمیم به انجام کاری گرفت. آن تصمیم چه بود؟ (۲۰: ۸-۹)

چرا ارمیا از انجام این کار صرف نظر نمود؟

۴- دشمنان ارمیا فکر کردند چه موقع می‌توانند بر وی برتری یافته و غلبه نمایند؟ (۲۰: ۱۰)

۵- چه افکاری باعث شد تا ارمیا اعتماد خود را باز یابد؟ (۲۰: ۱۱)

۶- چگونه می‌توانید تجربیات ارمیا را با تجربیات خود در شهادت برای خداوند ربط دهید؟

۷- تجربیات ارمیا چگونه می‌تواند به شما کمک نماید؟

نبوت ارمیا

ارمیا باب ۲۱ را بخوانید.

۱- به نظر شما احساس نومیدی و عجز چه تأثیری بر اطاعت ارمیا از خدا گذاشت؟

۲- وقتی که مقامات دولتی از طرف پادشاه از ارمیا درخواست کردند تا برای تسلی و امنیت ایشان از حضور خدا مسئلت نماید، او چه پاسخی داد؟ (۲۱: ۱-۷)

۳- ارمیا نبی به شنوندگان خود صراحتاً گفت چه تصمیمی بگیرند؟ (۲۱: ۸-۱۴)

کاربرد عملی در زندگی

در جدول زیر موارد مأیوس کننده‌ای را که ممکن است با آن برخورد کنید و آنچه در این زمینه برای مقابله با آنها از ارمیا آموخته‌اید، یادداشت نمایید.

موارد مأیوس کننده	آنچه از ارمیا یاد گرفته‌اید

درس هشتم

خیمه عبادت

هدف درس: درک این نکته که چگونه خیمه عبادت کار مسیح را مجسم می‌کند

قرائت: خروج ۲۵-۲۷

آیه حفظی: عبرانیان ۱۰:۱۰

خیمه عبادت و لوازم آن درسهای فراوانی به ما می‌آمورند. شکل پایین این صفحه را مورد بررسی قرار دهید. به سه بخش آن توجه کنید:

الف) منطقه وسیع صحن یا حیاط خدمت، ب) قدس (مکان مقدس)، ج) قدس الاقداس (مقدس‌ترین مکان). هر یک از این بخشها توسط پرده‌هایی از بخشهای دیگر جدا می‌شد.

زمانی که سلیمان پس از آن که قوم اسرائیل در سرزمین موعود ساکن شده بودند هیکل را ساخت، بخش داخلی آن را دقیقاً بر حسب دستورالعملی که خدا داده بود مطابق نمونه خیمه بنا نهاد. حال به اسباب و لوازم خیمه عبادت توجه کنید. ابتدا، مذبح قرار داشت که برای قربانی و کفاره مورد استفاده قرار می‌گرفت.

سپس حوض برنجی قرار داشت که برای شستشو به کار می‌رفت، پس از آن به قدس یا مکان مقدس می‌رسیم که در طرف راست آن میز نان تقدّمه، در طرف چپ چراغدان یا شمعدان طلا و در مقابل مذبح بخور قرار داشت. در پشت مذبح بخور حجاب یا پرده قرار داشت که قدس الاقداس یا مقدس‌ترین مکان را از چشمان همه جز کاهن اعظم مخفی می‌نمود. در داخل قدس الاقداس تابوت عهد یا صندوق عهد قرار داشت که مسکن زمینی خدا محسوب می‌شد.

وقتی این درس را مطالعه کنید متوجه خواهید شد که خدا چگونه خیمه عبادت را آماده ساخت و این که او آن را صرفاً برای عبادت و انجام قربانیها آماده نکرد بلکه تا نمونه‌ای از پسرش باشد که می‌خواست او را به جهان بفرستد.

مطالعه کتاب مقدس

لوازم خیمه عبادت

خروج ۲۵ - ۲۷ را بخوانید.

۱- مذبح برنجی

خروج ۲۹: ۳۶-۳۷ را بخوانید و توضیح دهید که مذبح برنجی چگونه مورد استفاده قرار می‌گرفت.

به نظر شما چرا مذبح درست جلوی در ورودی قرار گرفته بود؟

عبرانیان ۱۳: ۱۰-۱۶ را بخوانید. مذبح برنجی چگونه قربانی مسیح را منعکس می‌سازد؟

ما چه قربانیهایی باید تقدیم نماییم؟

۲- حوض برنجی

خروج ۳۰: ۱۸- ۲۱ را بخوانید و حوض برنجی و کاربرد آن را تشریح کنید.

در افسسیان ۵: ۲۵- ۲۷ چه چیزی مشابه آن قرار داده شده است؟

نقش ما چیست؟ (اول یوحنا ۱: ۹)

طهارت یا پاک شدن، آن بخشش یا آموزشی نیست که به هنگام ایمان آوردن به مسیح از آن برخوردار می‌شویم، بلکه کاری است که بعد از آن که فرزند خدا شویم انجام می‌دهیم تا از گناهان خود پاک شویم. کاهنان در کنار حوض چه کاری انجام می‌دادند که به ما کمک می‌کند تا به مطلب فوق‌الذکر پی ببریم؟

چرا حوض برنجی میان مذبح و قدس گرفته بود؟

۳- میز نان تقدّمه (میز نان مقدس)

خروج ۲۵: ۲۳- ۳۰ و لاویان ۲۴: ۵- ۹ را بخوانید. میز نان تقدّمه و نحوه کاربرد آن را تشریح کنید.

میز نان تقدّمه چگونه تجسمی از کار مسیح محسوب می‌شود؟ (یوحنا ۶: ۳۲- ۳۵، ۵۰- ۵۱)

خدا ما مسیحیان را کاهنان خود محسوب می‌نماید (مکاشفه ۱: ۶). زمانی که ما در شام خداوند شرکت می‌کنیم نسبت به نان چه نگرش و حالتی باید داشته باشیم؟ (اول قرنتیان ۱۱: ۲۳- ۲۴)

۴- چراغدان (شمعدان طلا)

خروج ۲۵: ۳۱- ۴۰ و ۲۷: ۲۰- ۲۱ را بخوانید. چراغدان و نحوه استفاده از آن را تشریح کنید.

چراغدان طلائی چگونه عیسی را مجسم می‌کند؟ (یوحنا ۸: ۱۲)

این چگونه به زندگی روزانه ما مربوط می‌شود؟ (یوحنا ۱۲: ۳۵-۳۶)

۵- مذبح بخور

خروج ۳۰: ۱-۸ را بخوانید. مذبح بخور و کاربرد آن را تشریح کنید.

مذبح بخور دعا‌های ما را خاطر نشان می‌سازد که همچون بخوری خوشبو برای خدا است. مطابق مکاشفه ۸: ۳-۴ دعا‌های ما چه می‌شود؟

ما در رابطه با دعا چه حالت و موضعی باید داشته باشیم؟ (مزمور ۱۴۱: ۲)

به نظر شما چرا میز نان تقدّمه، چراغدان و مذبح بخور در قدس قرار داده شده بود؟

۶- تابوت عهد (صندوق عهد)

قدس‌الاقداّس توسط پرده یا حجابی پنهان شده بود. در دورن قدس‌القدّاس تابوت عهد که مکان سکونت زمینی خدا بود قرار داشت. چه چیزی در تابوت قرار داده شده بود؟ (عبرانیان ۹: ۴)

روی تابوت چه چیزی قرار داشت؟ (آیه ۵)

تنها کسی که اجازه داشت داخل قدس‌الاقداّس گردد چه کسی بود؟ (آیات ۶-۷)

چرا تابوت عهد از دیگر لوازم خیمه جدا شده بود؟

چرا تابوت عهد در قدس‌الاقداّس قرار داده شده بود؟

مسیح به عنوان کاهن اعظم

۱- خیمه عبادت چگونه بر پاگردیده تقدیس شد؟ (خروج ۴۰)

ابری که خیمه را پوشاند چه مفهومی داشت؟

۲- هارون چه نقشی داشت؟

۳- وقتی مسیح جان داد چه اتفاقی برای پرده یا حجاب رخ داد؟ (متی ۲۷: ۵۰ - ۵۱)

۴- توضیح دهید که چرا مسیح آخرین کاهن اعظم محسوب می شود؟ (عبرانیان ۹: ۶-۱۴)

۵- عهد عتیق را با عهد جدید مقایسه کنید (عبرانیان ۹: ۱۵-۲۳).

۶- مسیح هم قربانی و هم کاهن اعظم است. عبرانیان ۹: ۲۴-۲۸ را بخوانید و دلیل صحت این گفته را توضیح دهید.

این چه امیدی به ما می دهد؟

کاربرد عملی در زندگی

۱- مطابق عبرانیان ۱۰: ۱۰ مسیح برای ما چه کاری انجام داده است؟

۲- بر اساس این کار انجام شده ما چگونه باید زندگی کنیم؟ (عبرانیان ۱۰: ۱۹-۲۵)

۳- از خیمه عبادت چه چیزهایی آموخته‌اید که می‌تواند به شما در زندگی روزمره کمک نماید؟

۴- به خاطر داشته باشید که برای این که زندگی پیروزمندانه‌ای داشته باشیم باید در امور روحانی ترتیب خاصی را پیروی کنیم. خیمه عبادت در مورد این ترتیب چه چیزی را به شما آموخته است؟

شما از آنچه آموخته‌اید چگونه برای داشتن زندگی پیروزمندانه بهره خواهید گرفت؟

درس نهم

مرور (جمع بندی)

دوباره بخوانید: پیدایش ۴, ۶, ۷, ۱۲, ۲۲, خروج ۲۵-۲۷

آیات حفظی را مرور نمایید

سوالات این درس به شما کمک خواهند کرد تا این قدم را مرور نمایید. در صورت نیاز، درس یا دروس مربوطه را دوباره بخوانید.

اکنون که نظری اجمالی به عهد عتیق انداختیم، شما تا اندازه‌ای می‌دانید که چه چیزی را در بر دارد و چه تعلیمی می‌دهد. فرض کنید که شما یک یهودی هستید و تنها عهد عتیق را در اختیار دارید.

۱- آیا می‌توانید به نقشه خدا برای انسان در عهد عتیق پی ببرید؟ نتیجه‌گیری خود را در این قسمت با کلماتی یادداشت کنید.

۲- چرا لازم بود عیسی ناصری بیاید؟

۳- چگونه مسیح در عهد عتیق توسط موارد زیر مجسم شده است؟
ابراهیم

یوشع

داود

خیمه عبادت

۴- نمونه‌هایی از نحوه کار کاهن اعظم در عهد عتیق را ذکر کنید (خروج ۲۵ - ۲۷).

۵- چگونه عیسی مسیح کاهن اعظم ما محسوب می‌شود؟ (عبرانیان ۱۰)

کاربرد عملی در زندگی

۱- مطالعه عهد عتیق چگونه به شما کمک کرد تا عهد جدید را بهتر درک کنید؟

۲- با مراجعه به عبرانیان ۱۰: ۱۰ - ۱۸، تفاوت شریعت و فیض را تشریح کنید.

این چگونه در نحوه رابطه شما با خدا اثر می‌گذارد؟

۳- با مراجعه به تصویر خیمه عبادت راههای تقرب به خدا را ذکر کنید.

امروزه کدامیک از این راهها برای شما حائز اهمیت است؟

۴- هم اینک خدا را برای قربانی بزرگ او توسط عیسی مسیح شکر کنید.

حل معما

آیا عهد عتیق برای شما یک معمای بزرگ است؟ آیا فکر می‌کنید که واقعا عهد عتیق برای یک مسیحی مهم است؟
هنگامی که کتاب مقدس درباره دوران شریعت و دوران فیض سخن می‌گوید منظورش چیست؟ و چه کسانی بازیگران بزرگ داستان معامله‌های خدا با انسان هستند؟
این قدم در پی یافتن پاسخهایی است تا نشان دهد که چگونه خداوند راه را برای آمدن عیسی مسیح مهیا کرده است.

در این درس می‌آموزیم:

تصویر بزرگ کار خدا در دوران عهد عتیق

نمونه خداوند از وعده و برکت

هدف واقعی شریعت چیست؟

معنای واقعی فیض و بخشش خداوند چیست؟

قدم نهم: "بررسی اجمالی عهد عتیق" قسمتی از ده قدم اساسی بسوی رشد مسیحی می‌باشد. این مجموعه درس با یک پایه و اساس قطعی برای ایمان شما طراحی و تهیه شده است و به شما کمک می‌نماید تا ایمان خود را به مسرت با دیگران در میان بگذارید.

این مجموعه درس پایه تقدیمی "کمپس کروسید فر کرایست اینترنتشال"، به وسیله میلیونها نفر از مردم، دانش آموزان و شبانان در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفته است. این درس تجدیدنظر و بسط داده شده‌اند و به جهت رشد در ایمان موثر می‌باشند.

یکی از موثرترین دروس کتاب مقدسی که باعث تغییر زندگی می‌گردد. فوق‌العاده جهت استفاده برای آموزش گروهی و انفرادی می‌باشد. کتاب راهنما در دسترس می‌باشد.

انتشارات حیات جدید